

ČÍSLO **03** /2018

ISSN 2585-8270

E-ŠPORTINFORM

ELEKTRONICKÝ ČASOPIS NÁRODNÉHO ŠPORTOVÉHO CENTRA

12

ŠPORTOVÉ
ZARIADENIA A
SAMOSPRÁVA

21

NÁRODNÉ
CENTRUM
RÝCHLOSTNEJ
KANOISTIKY A
VESLOVANIA

28

ROZHOVOR S
RÓBERTOM
PETRISKOM

38

TÍNEĎŽERSKÁ
OLYMPIÁDA

OBSAH

03/2018

» Pohľad na vybrané zahraničné skúsenosti s výstavbou športovej infraštruktúry: str. 4

» Postrehy na tému plaveckej infraštruktúry nielen na Slovensku: str. 23

- 4 POHĽAD NA VYBRANÉ ZAHRA NIČNÉ SKÚSE NOSTI S VÝSTAVBOU ŠPORTOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- 12 ŠPORTOVÉ ZARIADENIA A SAMOSPRÁVA
- 18 DATABÁZA ŠPORTOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- 21 NÁRODNÉ CENTRUM RÝCHLOSTNEJ KANOISTIKY A VESLOVANIA
- 23 POSTREHY NA TÉMU PLAVECKEJ INFRAŠTRUKTÚRY NIELEN NA SLOVENSKU
- 28 ROZHOVOR S RÓBERTOM PETRISKOM
- 32 OSUD OLYMPIJSKÉHO ŠTADIÓNA V LONDÝNE
- 38 TÍNE DŽERSKÁ OLYMPIÁDA
- 42 PRVÁ KLOPENÁ DRÁHA MEDZNÍKOM
- 45 KEĎ VYŠLO PRVÉ ČÍSLO MESAČNÍKA RUCH BRATISLAVSKEJ YMKY
- 48 AKTUÁLNY ADRESÁR ZVÄZOV

NÁRODNÉ
ŠPORTOVÉ
CENTRUM

ISSN 2585-8270

Vydavateľ: Národné športové centrum, Trnavská cesta 39, 83104 Bratislava

IČO: 30853923, email: office@sportcenter.sk, www.sportcenter.sk

Zodpovedný redaktor: Mgr. Igor Kováč

Redakčná rada: PhDr. Igor Machajdík, PhDr. Zdenko Kríž, Ing. Alica Fisterová, Ing. Ján Mižúr

Fotografie: I. Šulek, I. Machajdík, B. Čechvala, Optus Stadium, PixaBay, Mesto Košice, archív NŠC, LLDC

Redakcia nezodpovedá za obsahovú stránku článkov a príspevkov.

Grafické spracovanie: trueCreative

Titulná fotografia znázorňuje momentálne asi najznámejší projekt výstavby športovej infraštruktúry u nás. Národný futbalový štadión v Bratislave začína získavať svoju finálnu podobu a stáva sa akýmsi symbolom projektov výstavby a rekonštrukcie futbalových štadiónov, ktoré v posledných rokoch prebiehajú po celom Slovensku. Podľa údajov zverejnených na internetovej stránke ministerstva školstva bolo od roku 2011 na účely športovej infraštruktúry alokovaných viac než 200 miliónov eur. Najväčšími konzumentmi sa pritom stali práve slovenské futbalové arény. Niektorí pri tejto predstave plesajú radosťou a iní zas škripu zubami. Oba tábory sa však pravdepodobne zhodnú na tom, že športoviská na Slovensku potrebujú impulz a zmenu.

Počínanie nórskej vlády v súvislosti so športovou infraštruktúrou sa už dlhé roky nesie v duchu hesla „viac športovísk, viac športujúcich ľudí“, aj keď skúsenosti ukazujú, že je to skôr zbožným želaním ako železným pravidlom. Aj v Dánsku pochopili, že vysoké pokrytie športoviskami nie vždy znamená aj vysokú účasť v športe. Podobne ako nízke verejné výdavky štátu či mesta na športovú infraštruktúru zasa nemusia vždy znamenať nedostatočný počet športovísk. Tí, ktorí chcú športovať, si totiž na to dokážu nájsť priestor i vytvoriť podmienky. Zároveň to však nevyklučuje potrebu cieleného či plánovaného rozvoja športovej infraštruktúry. Namiesto argumentu, že športoviská nie je dostatok, však Dáni pochopili, že je potrebné sa zameriavať skôr na ich kvalitu, multifunkčnosť a využiteľnosť rôznymi demografickými skupinami obyvateľov. A to už je zjavne celkom iná téma, ktorá si vyžaduje podstatne odlišný prístup.

Najnovšie číslo E-Športinformu si pochopiteľne nedáva za cieľ poskytovať podrobné a úplné návody, ako v súvislosti so športoviskami na Slovensku postupovať. Táto téma by svojim rozsahom totiž potrebovala celú knihu s poriadnym kolektívom autorov. Na nasledujúcich stranách sa nám však podarilo zozbierať zaujímavú paletu informácií a skúseností, ktoré v tomto ohľade môžu byť poučením i prínosom.

Obsah čísla je doplnený o rozhovor s Róbertom Petriskom, dlhoročným športovým šéfom Národného športového centra, predsedom sekcie hladkých vôd Slovenskej kanoistiky a v neposlednom rade i členom VV Slovenského olympijského výboru. Pozreli sme sa tiež do zákulisia olympijských hier mládeže, ktoré už onedlho začnú v argentínskom Buenos Aires a v historickej časti sme poodhalili zašlú slávu bratislavského velodrómu a mesačníka Ruch bratislavskej Ymky.

V mene celej redakčnej rady vám želim príjemné čítanie.

Mgr. Igor Kováč
zodpovedný redaktor

POHĽAD NA VYBRANÉ ZAHRANIČNÉ SKÚSENOSTI S VÝSTAVBOU ŠPORTOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY

IGOR KOVÁČ

„Na Slovensku je osem, možno deväť atletických štadiónov, no všetky sú v katastrofálnom stave. Ak sa pozrieme vedľa do Česka, tam ich majú okolo 400 a z toho prameňa aj ich medailové úspechy. A nielen v atletike. Je to pre Slovensko trochu hanba.“

Toto je vyjadrenie mladého, talentovaného športovca Jána Volka na margo stavu atletickej infraštruktúry na Slovensku. A aj keď nemôžeme tvrdiť, že z toho mála atletických dráh sú úplne všetky na tom tak zle – mám na mysli predovšetkým štadión v Šamoríne. Vo svojej podstate vystihuje všeobecnú mienku, ktorá

panuje okolo stavu nielen atletických štadiónov, ale športovísk ako celku.

Česká republika sa pritom u nás spomína často ako pozitívny príklad v súvislosti s výstavbou športových zariadení. Aj napriek tomu, že z nášho pohľadu spoza rieky Moravy rastú športoviská u našich susedov ako huby po daždi. Česká únia športu (ČUS) v tomto roku skonštatovala, že priemerný vek českých športových areálov je 48 rokov, pričom až 92% z nich bolo postavených pred rokom 1989. „Športoviská sú zastarané a ich prevádzka ekonomicky náročná,“

tvrdí predseda ČUS Miroslav Janšta. Predstavitelia Združenia športových zväzov ČR tiež tvrdia, že v súčasnosti v ČR neexistuje žiadna koncepcia výstavby a rozvoja športovej infraštruktúry. „*Pokiaľ nie je koncepcia rozvoja športovísk, nemôže byť ani koncepcia rozvoja športu ako takého,*“ tvrdí podpredseda združenia Jaroslav Salivar.

Súčasťou problematiky športovísk je okrem výstavby aj ich prevádzka. V tom českom prípade významnú časť prevádzkových zdrojov športových subjektov donedávna predstavovali prostriedky z tzv. Programu IV českého ministerstva školstva. Tento dotačný program s názvom „Údržba a prevádzka športových zariadení“ bol však v septembri 2017 zrušený. Podľa ČUS zrušenie programu predstavuje komplikáciu v rozvoji športových klubov a telovýchovných jednôt. Vo februári tohto roka únia iniciovala dotazníkovú štúdiu, do ktorej sa zapojilo 2000 klubov a jednôt. Z nej vyplynulo, že 42% z tých, ktorí vlastnia alebo dlhodobo prevádzkujú športoviská, čerpali v predchádzajúcich rokoch prostriedky práve z Programu IV. 80% z nich potvrdilo, že zrušenie programu pre nich predstavovalo citelný zásah do rozpočtu. Tretina klubov a jednôt nezohnala žiadne náhradné zdroje.

Podľa jednej z odborných štúdií z roku 2013, v Maďarsku je v správe športových klubov 17% športovísk (v Budapešti 16%). Až 71% športovísk je vo vlastníctve samospráv s výnimkou Budapešti, kde samosprávne orgány vlastnia 42% športových zariadení. Ďalších 42% budapeštianskych športovísk je však vo vlastníctve štátu. Samosprávy dávajú v priemere 40% z ich celkového rozpočtu na šport do údržby a prevádzky športových zariadení (28 miliónov eur), pričom najviac peňazí takto míňa 22 najväčších maďarských miest.

Z hľadiska rozvoja športovej infraštruktúry však ani u našich južných susedov neexistuje žiadna ucelená celonárodná koncepcia ich výstavby a rekonštrukcie. Existovali skôr len rôzne štátne programy a samostatné iniciatívy. Za asi najucelenejší národný projekt zameraný na športoviská je považovaný program výstavby školských telocviční, v rámci ktorého sa ešte v rokoch 1991-1994 podarilo zrekonštruovať či postaviť takmer 570 telocviční.

Podľa vyjadrení niektorých zástupcov maďarských športových organizácií, v súčasnosti síce prebieha

výstavba športovísk po celej krajine (napr. bazénov), ale značne nesystematicky.

Výraznej mediálnej pozornosti sa napríklad v posledných rokoch dostalo výstavbe futbalových štadiónov po celom Maďarsku, ktoré sú financované zo štátnych zdrojov za mimoriadnej podpory „futbalového fanatika“ a maďarského premiéra Viktora Orbána. Nielen domáce, ale tiež zahraničné médiá si však všimli, že sa medzi nimi objavili aj projekty štadiónov v lokalitách, kde miestne kluby nedokážu ich kapacitu naplniť, či projekt 68-tisícového, národného štadióna F. Puskása v Budapešti, ktorého rozpočet už niekoľkonásobne prekročil pôvodných 112 miliónov eur (v súčasnosti sa odhaduje na 638 miliónov eur). Samostatnou kapitolou je štadión v mestečku Felcsút, kde V. Orbán strávil podstatnú časť svojho detstva a hrával za miestny štvrtodivízny klub v čase svojho prvého pôsobenia vo funkcii maďarského premiéra. Štadión za bezmála 12 miliónov eur, ktorý stojí len pár metrov od jeho letného sídla, svojou kapacitou 3800 divákov viac než dvojnásobne prekračuje počet miestnych obyvateľov a svojou architektúrou pripomína skôr honosný drevený kostol než klasický areál pre potreby vidieckeho klubu.

Ako V. Orbán sám v jednom z rozhovorov potvrdil, takýmto spôsobom chce opätovne pozdvihnúť kvalitu maďarského futbalu, ktorý vládol svetu v 50. rokoch minulého storočia a bol dôležitou súčasťou maďarskej kultúry. Tú má v úmysle šíriť podporou podobných projektov aj v susedných krajinách, ako sú Rumunsko, Srbsko, Ukrajina, ale tiež Slovensko, kde poskytol miliónové dotácie pre futbalovú akadémiu DAC Dunajská Streda či rekonštrukciu štadióna v Komárne.

Súčasťou tohto zintenzívneného záujmu maďarskej vlády o rozvoj športovej infraštruktúry však bola napríklad aj rekordne rýchla a rozpočtovo dodržaná výstavba plaveckého centra Duna Aréna (127,9 milióna eur), dejiska MS 2017, ktorých rozpočet však dosiahol takmer pol miliardy, alebo najnovší projekt výstavby atletického štadióna (15 miliónov eur) ako pozostatku neúspešnej kandidatúry Budapešti na OH 2024. Rozporuplný prístup štátu v tejto súvislosti dokumentujú aj pripravované MS 2019 v rýchlostnej kanoistike v Szegede, kde údajne majú organizátori u vlády otvorený účet na rekonštrukciu kanoistického areálu a prípravu šampionátu, ktorý bude zároveň olympijskou kvalifikáciou na OH 2020 v Tokiu.

Je zrejmé, že tento vládny prístup s nádychom „autoritárskeho režimu“, niektorými označovaný ako „orbánokracia“, síce prináša svoje výsledky viditeľné po celej krajine, cena za ne je však v nejednom prípade presiaknutá nemalými podozreniami a pochybnosťami.

V tomto kontexte preto vyznievajú skúsenosti u našich poľských susedov pomerne kontrastne. Poľské ministerstvo športu a turistiky totiž realizuje hneď niekoľko programov zameraných na rozvoj športovej infraštruktúry. Projekty žiadateľov sú najskôr súčasťou viacročného investičného plánu, v ktorom čakajú na zaradenie do plánu pre príslušný rok, kedy im je následne pridelená dotácia. Programy sú rozdelené do niekoľkých kategórií: program investícií mimoriadneho významu v oblasti športu, program rozvoja atletickej infraštruktúry, program rozvoja tenisovej infraštruktúry, program rozvoja malej viacgeneračnej športovo-rekreačnej infraštruktúry (tzv. centier voľného času) a program rozvoja lokálnej športovej infraštruktúry. Okrem toho existujú v rámci ministerstva zvlášť aj programy na podporu infraštruktúry športových klubov či školských športových zariadení. Žiadateľmi o dotáciu v rámci všetkých programov môžu byť len neziskové organizácie s právnou subjektivitou (regionálne a miestne samosprávy, združenia, nadácie, športové zväzy a kluby a pod.), ktoré vykonávajú činnosť

v oblasti telesnej kultúry a majú právo nakladať s majetkom, ktorý je predmetom investície. Podmienka neziskovosti sa nevyžaduje iba v prípade programu investícií mimoriadneho významu. Maximálna výška dotácie je určená zvlášť v rámci každého z programov, pričom vo väčšine prípadov sa pohybuje vo výške 50%. Finančné prostriedky na programy pochádzajú z fondu na rozvoj telesnej kultúry, ktorý je tvorený výnosmi z lotérií.

Príklady z krajín V4 ukazujú jedného spoločného menovateľa, a tým je zrejmá viditeľná odkázanosť výstavby a prevádzky športovísk na verejné finančné zdroje. Slovenská realita v tomto ohľade nie je výnimkou. Štát a samospráva v našich zemepisných šírkach nesú značný diel zodpovednosti v tejto oblasti. Súkromné iniciatívy sú v tomto smere ešte stále skôr vítanými doplnkami. Možno s výnimkou Poľska je rovnako viditeľná i absencia uceleného národného plánu výstavby športových zariadení.

Ako to funguje u protinožcov?

Ak by sme sa pokúsili hľadať inšpiratívne príklady z hľadiska štátnych stratégií a koncepcií rozvoja športovej infraštruktúry, mohli by sme zísť na opačný koniec sveta. Austrália sa totiž ukazuje byť zaujímavým príkladom prístupu štátu v tejto oblasti. Vláda každého austrálskeho štátu má totiž vypracovanú, alebo

pracuje na stratégii rozvoja športovej a rekreačnej infraštruktúry na niekoľko rokov dopredu. Napríklad v rámci štátu Západnej Austrálie jej vláda, resp. oddelenie športu a rekreácie vypracovalo ešte v roku 2001 tzv. *State Sporting Facilities Plan*, čiže plán, ktorý je zameraný na výstavbu a rekonštrukciu športových zariadení štátneho, národného i medzinárodného významu. Tento plán usmerňuje vládu Západnej Austrálie v rámci kapitálových investícií na výstavbu športových zariadení. V rokoch 2012-2013 bol tento plán po konzultáciách s príslušnými inštitúciami - samosprávami a športovými organizáciami - revidovaný a upravovaný, čím vznikol zoznam projektov športovej infraštruktúry, ktoré by s finančnou podporou západoaustrálskej vlády mali byť realizované do roku 2022. Tento finančný plán počíta okrem samotnej výstavby projektov aj s financovaním tvorby potrebných štúdií, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou každého takéhoto projektu.

V rámci tohto plánu je vytvorený model s názvom *Stadium Hierarchy*. Tento model navrhuje, akými športoviskami by mal štát Západnej Austrálie disponovať, pričom zohľadňuje aj komerčné požiadavky celého radu športov, ktoré zaznamenali výrazný nárast v návštevnosti svojich podujatí. Súčasťou hierarchie je napríklad 60-tisícový multifunkčný štadión pre potreby medzinárodných zápasov a podujatí (viac informácií o ňom na str. 37), 25-tisícový obdĺžnikový štadión pre ligové podujatia komunitného významu vo futbale a ragby, viacúčelová hala s kapacitou 15-tisíc divákov pre potreby halových športov, menšie štadióny pre potreby pozemného hokeja, atletiky, futbalu a ragby, zastrešené bazény s kapacitou do 3500 divákov či malé haly s kapacitou do 1500 divákov pre podujatia nižšej úrovne v netballe, basketbale, volejbale a bedmintonu.

V rámci plánu boli zrealizované, príp. ešte čakajú na svoju realizáciu aj projekty štátneho tenisového centra, štátneho baseballového centra, štátneho netballového centra, streleckého komplexu Whiteman Park, komplexu pre strelecké brokové disciplíny Pinjar Rifle Range, automotodrómu Wanneroo, štátneho jazdeckého centra, centra pre vodný slalom či centra pre veslovanie a rýchlostnú kanoistiku Champion Lakes. Okrem týchto športovísk bol v rámci plánu zrealizovaný aj projekt Západoaustrálskeho inštitútu športu, ktorého areál bol vybudovaný so všetkými potrebnými športovými, diagnostickými a inými zariadeniami slúžiacimi pre účely vrcholovej športovej prípravy.

Na opačnom konci austrálskeho kontinentu má štát Nového Južného Walesu (NJW) zasa vypracovanú tzv. *Future Needs of Sport Infrastructure Study*. Ide o štúdiu, ktorá zbiera dáta od národných športových organizácií a samospráv ohľadom ich priorit týkajúcich sa športovej infraštruktúry. V prípade národných športových organizácií zbiera tiež informácie ohľadom športovísk, ktoré používajú na účely organizácie súťaží. Vláda NJW túto štúdiu využíva ako podklad pre svoje budúce investície a rozhodnutia ohľadom športovej a rekreačnej infraštruktúry.

Zároveň má vláda NJW schválený program *NSW Stadia Network* zameraný na výstavbu a rekonštrukciu siete štadiónov a hál s potenciálom hostiť významné športové a kultúrne podujatia s vysokou návštevnosťou. Táto sieť štadiónov má spĺňať požiadavky svojich užívateľov a umožniť NJW kandidovať na i organizovať širšie spektrum podujatí, ktoré by prispeli k medzinárodnému renomé NJW a generovali sociálne a ekonomické benefity.

Bežnou praxou v štátoch Austrálie sú tiež rôzne grantové schémy na podporu výstavby a rekonštrukcie športovísk regionálneho a miestneho významu. Sú určené predovšetkým samosprávam, takže športové organizácie musia o finančnú podporu svojich projektov žiadať prostredníctvom miest a obcí.

Väčšina športovísk v Austrálii je prevádzkovaná a udržiavaná miestnymi samosprávami, príp. štátnymi a súkromnými školami alebo komerčnými prevádzkovateľmi.

Škandinávske skúsenosti

Z pohľadu slovenských reálií by mohli byť nepochybne zaujímavé aj skúsenosti niektorých škandinávskych krajín.

Fínsko v súčasnosti eviduje 36 000 registrovaných športových zariadení, z ktorých je 75% budovaných a udržiavaných samosprávami miest a obcí. Ministerstvo školstva a kultúry však udeľuje každý rok granty na podporu výstavby športovej infraštruktúry pre projekty nad 700 000 eur. Projekty s nižšou hodnotou sú podporované z grantov príslušných regiónov. V prípade projektov podporovaných priamo ministerstvom sú tieto najskôr zaradené do štvorročného finančného plánu na podporu výstavby športovísk, ktorý je každý rok revidovaný. Z neho ministerstvo vytvorí návrh projektov, ktorý následne

dáva na prerokovanie Národnej športovej rade – poradnému orgánu ministerstva pozostávajúceho z odborníkov na oblasť športu. Ministerstvo prispieva sumou maximálne do výšky 30% z celkového odhadovaného rozpočtu projektu (bez DPH). Nesmie však presiahnuť sumu 750 000 eur a v prípade plaveckých bazénov 1 milión eur. Samostatne, prípad od prípadu je však posudzovaná finančná podpora projektov športovej infraštruktúry národného významu. Ministerstvo má zároveň stanovený finančný limit na každý rok. Tiež vydáva vlastné príručky a manuály zamerané na oblasť plánovania a výstavby športových zariadení a zároveň poskytuje finančnú podporu Fakulte športových vied univerzity v Jyväskylä, ktorá prevádzkuje geografický informačný systém športovísk vo Fínsku.

Podľa štúdie *Sport Facility Statistics* od Camilly Öhman z Centra pre športové zariadenia a technológie sa v Nórsku v rokoch 1996 – 2015 vybuodovalo alebo zrekonštruovalo takmer 20 000 športovísk. Každý rok sa pritom do ich výstavby a renovácie investujú až 4 miliardy nórskeho korún (necelých 420 miliónov eur). 70% z tejto sumy pokrývajú financie z verejných zdrojov (ministerstva kultúry a samospráv miest a obcí). Zvyšných 30% predstavujú súkromné zdroje.

Nórske samosprávy vlastnia asi polovicu športovísk a predstavujú najvýznamnejšieho aktéra v súvislosti s výstavbou a prevádzkou predovšetkým tých najväčších a najdrahších športových zariadení. Podobne ako vo Fínsku, aj tu sa štát snaží samosprávam finančne pomáhať prostredníctvom dotácií, pričom na to využíva zisky z lotérií. Ako vo svojej štúdii uvádza C. Öhman, ešte v roku 1992 nórsky parlament rozhodol, že zisky zo stávkovania a lotérií, ktoré administruje ministerstvo kultúry, sa majú použiť iba na kultúrne, športové a výskumné účely. Od roku 2005 sa tieto financie dajú používať už len pre kultúrne a športové projekty. Ministerstvo kultúry distribuuje zisky z lotérií na športové účely raz ročne, pričom podstatná časť týchto zdrojov sa používa práve na športovú infraštruktúru. V roku 2015 to bola suma 1 058 977 000 nórskeho korún (asi 111 miliónov eur), ktorú ministerstvo alokovalo špecificky na finančnú podporu športových zariadení samospráv. Tá predstavovala takmer 47% zo ziskov z lotérií určených na šport. Ďalších 6% alebo 136 577 000 nórskeho korún (14,3 milióna eur) sa použilo na iné projekty športovej infraštruktúry. Tieto prostriedky sú dostupné pre miestne samosprávy, športové kluby a organizácie zriadené samosprávami.

Royal Arena, Dánsko

V prípade sumy pre športoviská samospráv ministerstvo vypočítava podiel tejto sumy pre každý z 19 nórsnych okresov podľa zvláštnej rovnice:

$$\text{Finančný podiel okresu A} = 0,50 \left(\frac{\text{Suma schválených žiadostí okresu A}}{\text{Suma schválených žiadostí všetkých okresov}} \right) + 0,25 \left(\frac{\text{Počet obyvateľov okresu A}}{\text{Počet obyvateľov v Nórsku}} \right) + 0,25 \left(\frac{\text{Pokrytie športoviskami v okrese A}}{\text{Pokrytie športoviskami vo všetkých okresoch}} \right) = C$$

„C“ je pritom hodnota od 0 do 1, takže okres A získal v roku 2015 financie vo výške $C \times 1\,058\,977\,000$ nórsnych korún. Okres potom distribuuje financie na jednotlivé mestá a obce na základe dopredu schválenej hierarchie ich žiadostí na výstavbu športovísk.

Pre tento výpočet však musí ministerstvo pochopiteľne disponovať potrebnou databázou údajov. V prípade premennej „pokrytie športoviskami“ využíva štátny register športových zariadení, ktorý funguje od roku 1992. Samosprávy majú pritom povinnosť do neho zadávať informácie minimálne raz ročne. V opačnom prípade sa totiž nemôžu uchádzať o podporu z fondu ministerstva.

Ako ma informoval Andreas Søren Høiby z nórskeho ministerstva kultúry, okrem grantových schém financovaných ziskami z lotérií má ministerstvo vo svojom portfóliu aj ďalšie programy na podporu výstavby športovísk. *Construction Policy Program* je zameraný na rozvoj špecifických druhov športovísk (napr. bazénov) v oblastiach s ich nedostatočným pokrytím. Od roku 1997 je tiež poskytovaná podpora pre športoviská národného významu, pričom ministerstvo tento status udeľuje športoviskám na základe odporúčania nórskej konfederácie športových zväzov. Tento status oprávňuje majiteľa zariadenia uchádzať sa o dotáciu až do výšky 50% nákladov na výstavbu alebo rekonštrukciu. Štát však neplní funkciu zhotoviteľa/realizátora samotnej výstavby ani vlastníka či prevádzkovateľa takýchto športovísk.

C. Öhman tiež doplnila, že na výstavbe športovísk sa v Nórsku okrem samospráv podieľajú aj športové kluby, pričom na to využívajú svoje vlastné zdroje alebo pôžičky z bánk, príp. sa spoliehajú na pomoc miestnych samospráv alebo sponzorov v podobe individuálnych prispievateľov alebo firiem.

Okrem samotnej finančnej podpory nórske ministerstvo kultúry v spolupráci s Centrom pre športové zariadenia a technológie na Nórskej technickej univerzite a s Nórsnym olympijským výborom a Konfederáciou športových zväzov prevádzkuje aj portál godeidrettsanleg.no (vo voľnom preklade „dobré športoviská“). Jeho účelom je zvyšovať odbornosť v oblasti plánovania, výstavby i prevádzky športových zariadení a šíriť informácie a skúsenosti v tejto oblasti. Časť portálu sa zameriava aj na otázku stavebných a prevádzkových nákladov jednotlivých tipov športových zariadení a ponúka poznatky potrebné na zlepšenie kvality projektov športovísk do budúcnosti.

Posledným škandinávskym príkladom, ktorý nepochybne stojí za pozornosť je aj Dánsko. Ako som sa dozvedel od Søren Banga a Petra Forsberga z Dánskeho inštitútu športových štúdií, ani v ich krajine nemajú žiadnu národnú stratégiu výstavby športovísk. Tá je totiž kľúčovo v kompetencii samospráv. Na rozdiel od Nórska či Fínska je však ich systém ešte viac decentralizovanejší. Dánske ministerstvo kultúry totiž neposkytuje žiadne grantové schémy na podporu výstavby športovej infraštruktúry. Aj napriek tomu však v Dánsku existujú štátom financované inštitúcie, ktoré sa na jej výstavbe podieľajú. Podobne ako v nórskom prípade, aj v Dánsku vláda využíva na tento účel zisky z lotérií. Medzi tieto inštitúcie patril tzv. *Elite Facility Committee*, čiže výbor, ktorý sa zameriaval na podporu výstavby športovísk určených pre potreby vrcholového športu a medzinárodných športových podujatí. V roku 2011 bol však zrušený, pričom pôsobil len veľmi krátke obdobie s pomerne obmedzenými finančnými zdrojmi. S. Bang však uviedol, že v niektorých prípadoch sa na výstavbe športovísk môžu finančne podieľať aj inštitúcie ako *Team Danmark*, strategicky zameraná na podporu vrcholových športovcov a *Sport Event Denmark*, ktorej kľúčovou úlohou je organizácia medzinárodných športových podujatí (viď. minulé číslo časopisu E-Športinform). Pri výstavbe športovísk sa pochopiteľne využívajú aj súkromné zdroje či už komerčne orientovaných subjektov, alebo v podobe neziskových súkromných nadácií, ktoré v tomto ohľade zohrávajú dôležitú úlohu. Samozrejme sú tiež rôzne kombinácie investorov. Na výstavbe Royal arény v Kodani, ktorá bola tento rok dejiskom hokejových MS, sa napríklad podieľali okrem mesta Kodane aj dnes už bývalý výbor Elite Facility Committee a súkromná asociácia Realdania, ktorá sa zameriava na podporu projektov v oblasti

architektúry a plánovania. Tá vznikla v roku 2000 po predaji banky Realkredit Danmark ďalšej bankovej inštitúcii Danske Bank, pričom zisk z tohto predaja vo výške 2,7 miliardy eur bol určený na filantropické účely. Na prevádzkových nákladoch Royal arény sa zároveň podieľa aj Národný olympijský výbor s Konfederáciou športových zväzov, ktorý je opäť dotovaný ziskami z lotérií.

Samosprávy, ale tiež športové kluby i ďalšie organizácie sa však môžu uchádzať o finančnú podporu aj cez fond v správe *Dánskej nadácie pre kultúrne a športové zariadenia* (Danish Foundation for Culture and Sport Facilities), ďalšej štátom financovanej inštitúcie, ktorá je svojou povahou jedinečnou doslova v medzinárodnom meradle. Jej hlavnou úlohou je totiž hľadanie estetických a funkčných inovácií v oblasti kultúrnych a športových zariadení a podporovať projekty, ktoré reflektujú nielen tradičný, konvenčný pohľad na športoviská, ale tiež aktuálne, novodobé trendy súvisiace so zmeneným správaním a požiadavkami rôznych demografických skupín obyvateľstva. Týmto prístupom sa nechalo inšpirovať aj nórske ministerstvo kultúry, ktoré od roku 2017 poskytuje granty na športoviská s podobnými inovatívnymi prvkami. Dánska nadácia poskytuje grantové schémy na menšie projekty v hodnote 150 000 až 1 500 000 dánskych korún a projekty v hodnote nad 1 500 000 dánskych korún. V prípade menších projektov sa dotácia môže pohybovať do výšky tretiny celkových nákladov, ale maximálne do výšky 200 000 dánskych korún. Druhá kategória je zameraná na väčšie projekty, ktoré musia spĺňať vysokú architektonickú a funkčnú hodnotu, pričom dotácia sa pohybuje v rozmedzí 15-25 % nákladov. V osobitných prípadoch až 33%. Všetky podporované projekty musia spĺňať podmienku, že slúžia verejnosti na nekomerčné účely. Nadácia má ročný rozpočet vo výške 10 miliónov eur a zároveň pôsobí ako odborný poradný orgán v rámci ministerstva kultúry.

Podobne ako v Nórsku, aj v Dánsku využívajú databázu športových zariadení. Podrobnejšie informácie o nej nájdete v samostatnom príspevku tohto časopisu (str. 18).

Záver

Z uvedených škandinávskych príkladov je možné usudzovať, že existencia stratégie či plánu výstavby športovej infraštruktúry na celonárodnej úrovni nie je nevyhnutnou podmienkou pre dosiahnutie cieľa

v podobe dostatočného počtu kvalitných športovísk. Ako však ukazujú skúsenosti z Austrálie či Poľska, centralistický prístup k výstavbe športovísk podľa dopredu stanoveného plánu dokáže tiež fungovať s veľmi dobrými výsledkami. Kľúčovými partnermi pri jeho tvorbe – ako tomu je v prípade vlád jednotlivých austrálskych štátov - sú pritom samosprávy miest a obcí a samotné športové zväzy, ktoré by mali mať najlepší prehľad o potrebách v súvislosti so športoviskami. Športové zväzy v Austrálii majú napríklad v nejednom prípade vypracovanú svoju vlastnú stratégiu rozvoja, ktorej súčasťou je aj oblasť športovej infraštruktúry.

Ako ukazujú príklady z Poľska, Austrálie či škandinávskych krajín, grantové schémy poskytujúce dotácie na výstavbu športovísk poskytované ministerstvami či regionálnymi úradmi sú zamerané kľúčovo na samosprávy miest a obcí, ale tiež športové subjekty. Niektoré z grantových schém však pre športové subjekty nie sú dostupné vôbec. V takom prípade je pre zväzy či kluby partnerom predovšetkým miestna samospráva, ktorá môže riešiť ich žiadosti z vlastných zdrojov, alebo sa uchádzať o finančné zdroje na ich podporu cez programy na regionálnej či národnej úrovni. Nápomocnou sa ukazuje tiež existencia odborného poradného orgánu, ktorý má znalosti o súčasných stavebných a prevádzkových trendoch športovísk a dokáže posúdiť architektonickú a funkčnú kvalitu i ekonomickú efektívnosť podporovaných projektov.

To, že sa úloha miestnych samospráv pri výstavbe a prevádzke športových zariadení považuje za kľúčovú, nie je nič nové a prekvapujúce. Markantná je táto situácia predovšetkým v škandinávskych krajinách, kde systém podpory výstavby športovísk je podstatne decentralizovanejší. To súvisí so všeobecným trendom decentralizácie moci v týchto krajinách, ktorý sa prejavuje v podobe veľmi štíhleho aparátu na úrovni centrálnej štátnej správy a naopak značným podielom verejných kompetencií a financií presunutých na úroveň miestnej samosprávy. Napríklad vo Fínsku je distribuovaných až 60% verejných financií na úroveň miest a obcí, pričom až polovicu ich príjmov tvoria miestne dane. V tejto súvislosti je však tiež dôležité upozorniť, že územno-správne usporiadanie týchto krajín je do značnej miery odlišné od Slovenska a ostatných krajín V4. Napríklad v Dánsku je po poslednej reforme v roku 2007 iba 98 obcí (miestnych samospráv), pričom ide o krajinu s podobnou rozlohou a počtom obyvateľov ako

Slovensko. U nás ich počet však dosahuje 2890. Na rozdiel od Slovenska bola okresná úroveň v Dánsku dokonca zrušená úplne. Účelom tejto reformy, ktorá prebieha postupne už od 50. rokov minulého storočia, je vytvoriť silné municipality, ktoré budú schopné efektívnejšie poskytovať verejné služby a zároveň reflektovať aj súčasný technologický pokrok a elektronizáciu verejnej správy. Tá umožňuje občanom uskutočniť väčšinu administratívnych úkonov prostredníctvom internetu z domu. V súčasnosti tak dánske miestne samosprávy poskytujú služby pre územia s priemernou rozlohou 432 km² a priemerným počtom viac ako 60 000 obyvateľov. Podobný trend je pritom možné sledovať aj v ostatných škandinávskych krajinách – Fínsko (311 obcí), Nórsko (428), Švédsko (290) - pričom aj tu sa uvažuje o ďalšom zoštiehľovaní. Dokonca aj Slovensko, ktoré zvykneme vnímať ako modelovú krajinu, má len 212 obcí. V jeho prípade bol však trend opačný, keďže ešte v roku 1990 ich bolo na území Slovenska iba 60. V Austrálii je lokálnych samospráv len 561. V ostatných krajinách V4 však počet obcí podobne ako na Slovensku presahuje tisíce – Česká republika (6253), Maďarsko (3152), Poľsko (2478). V prípade Poľska sa však ich počet znížil z asi 4000 na začiatku 70. rokov, nakoľko krajina prešla územno-správnou reformou tzv. švédsko-dánskeho typu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je preto namieste otázka, či súčasná fragmentácia u nás je vyhovujúca, a či reforma územno-správneho členenia po vzore škandinávskych krajín nie je nevyhnutnou podmienkou vytvárajúcou vhodný rámec pre kvalitné napĺňanie samosprávnych funkcií miest a obcí vrátane výstavby a prevádzky športových zariadení.

Otázku som položil aj zástupcom Dánskeho inštitútu športových štúdií, ktorí takmer tritisíc samospráv u nás síce považujú za „výzvu“, zároveň to však nepovažujú za najdôležitejší faktor, ktorý rozhoduje o úspechu či neúspechu v prípade výstavby a prevádzky športovísk. V Dánsku totiž prebiehala masívna výstavba športovísk už v 60. rokoch, keď bolo na jeho území viac než 1000 samospráv. Napriek tomuto relatívne vysokému počtu to umožnila predovšetkým ekonomická situácia krajiny i sociálne orientovaný systém i dlhoročná tradícia Dánska v podobe veľmi silnej a decentralizovanej občianskej spoločnosti, ktorá je schopná na lokálnej úrovni samostatne riešiť napríklad aj výstavbu a prevádzku športových zariadení. Zásadnú úlohu tu zohráva aj zákonný rámec, ktorý určuje, akým spôsobom majú

samosprávy podporovať šport vrátane využívania ich športových zariadení. Na základe tzv. [Act on Non-formal Education and Democratic Voluntary Activity](#) majú samosprávy napríklad povinnosť poskytovať zariadenia vhodné pre činnosť športových klubov, pričom ich majú sprístupňovať zadarmo, príp. poskytovať granty na preplatenie nájomov v súkromných športových zariadeniach na území príslušnej samosprávy.

Z pohľadu Slovenska to však znamená, že ak by sa výstavba a prevádzka športovísk mala strategicky presunúť do kompetencie miestnych samospráv, museli by disponovať potrebnými finančnými zdrojmi presunutými z centrálnej na lokálnu úroveň tak, ako tomu je v Škandinávii. To by si však každopádne vyžadovalo reformu verejnej správy u nás a s tým súvisiaceho spôsobu prerozdelenia verejných financií (tzv. fiškálna decentralizácia). Podľa vyjadrení niektorých odborníkov na oblasť verejnej správy totiž na Slovensku momentálne prebieha len tzv. hra na decentralizáciu. Posledné úvahy napríklad o Veľkej Bratislave či Košiciach a znižovaní počtu samospráv miest a obcí však indikujú, že pravdepodobne dozrieva čas na zmeny aj v tejto oblasti.

Centrálny systém financovania je však na Slovensku ešte stále priam historicky zakorenený. Aj preto poľský model v podobe centrálne poskytovaného grantového systému na rôzne typy športovej infraštruktúry dostupného pre miestne samosprávy, ale tiež vyššie územné celky či športové subjekty sa ukazuje ako schodnejšia cesta a možno i medzistupeň do času, než by sme k reforme verejnej správy a skutočnej decentralizácii naozaj dospeli. Na to, aby takýto grantový systém u nás mohol fungovať, sú však potrebné financie. Riešením by mal byť navrhovaný Zákon o Fonde na podporu športu, ktorý pripravovala odborná pracovná skupina zriadená ministerstvom školstva. Jeho znenie malo byť pripravené už túto jeseň. Práce na tejto legislatívnej norme však ministerka školstva začiatkom júla pozastavila s odôvodnením, že ministerstvo predloží zákon na podporu financovania športu do jedného roka.

ŠPORTOVÉ ZARIADENIA A SAMOSPRÁVA

IVAN ŠULEK

V tomto príspevku sa zameriam na mesto Košice, kde pracujem dvanásť rok na Magistráte mesta a mojím hlavným zameraním je šport a mládež, kde pôsobím ako vedúci referátu športu a mládeže. Od roku 2017 som zároveň riaditeľom projektu Európsky olympijský festival mládeže (EYOF KOŠICE 2021 – European Youth Olympic Festival).

Podľa platnej legislatívy je úlohou samosprávnych krajov, miest a obcí predovšetkým vypracovanie koncepcie rozvoja športu na svojom území a podpora výstavby a modernizácie športovej infraštruktúry. Pre mestá a obce sú prioritami nasledovné ciele:

- vypracovávať koncepciu športu na svojom území;
- v spolupráci so športovými organizáciami podporovať výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry;

- ako zriaďovateľ základných škôl zabezpečiť využívanie športovej infraštruktúry v základných školách a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo vo svojej správe na šport pre všetkých;
- podporovať organizovanie súťaží športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých.

Z hľadiska infraštruktúry je mesto Košice čo do počtu športových zariadení poddimenzované. Náročnejšie kritériá pre organizovanie medzinárodných súťaží spĺňa v súčasnosti len Steel aréna, kde sa konali majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji v roku 2011 a v roku 2019 bude aréna opäť dejiskom svetového šampionátu. Mesto Košice má historicky nadpriemernú výkonnosť v športoch, ako sú ľadový hokej, futbal, basketbal mužov a žien, hádzaná, vodné pólo, vzpieranie, zápasenie, tenis, plávanie, kulturistika, vodné lyžovanie, krasokorčuľovanie, nohejbal a v súčasnosti aj vo florbale, volejbale mužov,

taekwonde a kickboxe. Žiaľ mestská infraštruktúra v uvedených športoch nezodpovedá súčasným moderným požiadavkám, alebo nestačí kapacitne a aj vďaka tomu niektoré športy stratili popredné miesta v najvyšších súťažiach, respektíve z nich vypadli. Problém Košíc je žiaľ celoslovenským problémom a má niekoľko spoločných menovateľov, ktoré je potrebné riešiť systémovo.

Kde hľadať príčiny chátrania, zániku či nedostatku športových zariadení na Slovensku z pohľadu samosprávy?

- 1) V zmene vlastníckych vzťahov športových zariadení
- 2) V nedostatočných rozpočtoch miest a obcí
- 3) V absencii strešnej organizácie pre prevádzku zariadení v majetku štátu, mesta, obce
- 4) Vo veľkom počte športovísk nad 40 rokov
- 5) V amatérskych podmienkach športových klubov
- 6) V nedostatočnej legislatíve v oblasti sponzoringu a daňových odpočtoch
- 7) V nových technických a legislatívnych podmienkach medzinárodných a domácich športových federácií
- 8) V nízkej návratnosti investícií do športovej infraštruktúry a vysokých nákladoch na jej prevádzku

1) Zmena vlastníckych vzťahov športových zariadení je jedným z hlavných hrobarov slovenského športu v obciach a mestách. Strešné organizácie, ktoré disponovali obrovským majetkom športových zariadení ako ČSZTV (neskôr SZTK), rezortné centrá Dukla, ŠKP, Lokomotíva či veľké multišportové telovýchovné jednoty, oň prišli v dôsledku nesystémových zmien v oblasti legislatívy. Ten začal postupne prechádzať za symbolické sumy do majetku klubov, zväzov, obcí a neraz aj „podnikateľov“, ktorí neboli na prevádzkovanie športových zariadení pripravení personálne, finančne, ani odborne, so žiadnou víziou pre udržateľnosť prevádzky a vo väčšine prípadov s insolventným rozpočtom pre modernizáciu získaného športoviska. Noví majitelia športových zariadení si tak vo väčšine prípadov pomohli iba na zopár sezón a to na úkor neplatenia prevádzkových nákladov dodávateľom a nedostatočnou starostlivosťou o zverený majetok dovedli nakoniec športovisko až do zániku, založenia v bankových inštitúciách či jeho odpredaja. V Košiciach takto dopadli futbalové štadióny, plavecké bazény, športové haly na zápasenie, hádzanú, basketbal, vzpieranie, kolky, atletiku a ďalšie. Majetok štátu, rezortu či silnej telovýchovnej organizácie, ktorý mal systémové financovanie a dostatočné personálne a odborné obsadenie, sa dostal do rúk neschopných a nesolventných organizácií priamym výberom - lobistickým spôsobom. V prípade systémovej zmeny nástupcu a následného financovania športových zariadení by v Košiciach neboli problémy s futbalovým štadiónom a telocvičňami na Lokomotíve, halou Cassosport, Športovou halou – Angels arénou, hádzanárskou halou, krytou plavárňou a celým komplexom športových zariadení vo Všešportovom areáli na Alejovej.

2) Nedostatočný rozpočet miest a obcí. Ak mestá a obce prišli o nepriame finančné zdroje zo strany štátu, rezortu či veľkých TJ, ktorých prostriedky boli účelovo vyčlenené na prevádzku športovej infraštruktúry a jej modernizáciu, mali byť tieto prostriedky naďalej štátom alokované na rovnaké účely v prospech nových prevádzkovateľov. Mestá a obce sa totiž ocitli v situácii, keď záchranu športovísk, o ktoré sa dovtedy nemuseli starať, zrazu museli financovať z vlastných zdrojov na úkor vitálnych funkcií mesta, pričom ich rozpočet a príjmy neboli na takúto situáciu pripravené. S rozpočtom na výstavbu, prevádzku či modernizáciu športových zariadení pre mestá a obce podľa úspešnosti v uznaných športoch neráta ani nový Zákon o športe, kde by malo byť určené minimálne percento štátnych financií na tieto účely. Každá investícia do športového zariadenia je tak limitovaná maximálnym rozpočtom, čo sa môže prejaviť na úkor športového zariadenia (napríklad diváckej kapacity Košickej futbalovej arény), alebo v podobe chýbajúcich ciest, chodníkov, cyklochodníkov, podzemných parkovísk, električkových tratí či sociálnych služieb.

3) Absencia strešnej organizácie pre prevádzku zariadení v majetku štátu, mesta, obce po ukončení činnosti strešnej organizácie akou boli ČSZTV (Československý zväz telesnej výchovy), SZTK (Slovenský zväz telesnej kultúry), STARZ (Správa telovýchovných a rekreačných zariadení). Tie boli

financované zo štátneho či mestského rozpočtu, mali svoju štruktúru a vykonávali podnikateľskú činnosť, ktorá bola zdrojom príjmov, z ktorých bola financovaná prevádzka, resp. rekonštrukcia či opravy. Momentálne sú napríklad v Košiciach športové zariadenia majetku mesta v prevádzke športových klubov alebo iných právnych subjektov či mestských zariadení ako BPMK či TEHO. Tieto subjekty sú na úkor svojej priamej činnosti zaťažované záporným rozpočtom súvisiacim s prevádzkou športoviska. Opätovné zriadenie strešnej organizácie STARZ by zabezpečilo odborne vypracovaný vyrovnaný rozpočet príjmov a výdavkov, s plánovaným rozvojom nových športových zariadení na základe dôkladnej analýzy, personálnym sharovaním pre exteriérovú zimnú a letnú prevádzku športových zariadení a pod. Strešná štátna organizácia pre národné športové zariadenia a financovanie športovej infraštruktúry v mestách a obciach na základe dôkladnej analýzy by dostatočne zabezpečovala udržateľnosť súčasných a plánovanú výstavbu nových športovísk v obciach a mestách. V súčasnosti sa stavajú alebo opravujú športoviská živelne, hasia sa iba dlhoročné problémy s infraštruktúrou bez akéhokoľvek systému. Ak sa napríklad prevádzky športových zariadení majetku mesta nachádzajú v rozpočte mestských podnikov, športových klubov či iných organizácií, možno to považovať za chaotické, nesystémové riešenie prevádzkovania športových zariadení a nehospodárne nakladanie s majetkom mesta. Je to však opäť

dedičstvo z minulosti, ktoré sa bude ťažko naprávať.

4) Veľký počet športovísk nad 40 rokov je záťažou pre rozpočty miest a obcí, nakoľko ich rekonštrukcia, oprava či modernizácia dnes stojí viac ako nové športovisko na čistom pozemku. Príkladom sú školské telocvične a školské športové areály základných škôl, ktorých je v Košiciach 34 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a 27 stredných škôl, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja. Mesto Košice ako najväčší zriaďovateľ na Slovensku si môže dovoliť rekonštruovať ročne maximálne dva atletické ovály, ktorých cena je za jeden v súčasnosti viac ako 200 tisíc eur (4 dráhy, 250 metrov). Na atletický ovál rozmerov na pretekársku činnosť (400 m) by bolo potrebných okolo 500 tisíc eur. Ročne sa podarí v Košiciach zrekonštruovať s pomocou dotácií od štátu v priemere 5 telocvičňí z 34! Viac si mesto Košice z rozpočtu nemôže dovoliť. Zub času, ktorý sa podpísal na technológii a budovách športových zariadení, je tak najväčším nepriateľom a konzumentom verejných financií pri ich modernizácii, lebo zachovanie konkrétneho druhu športu je vo väčšine miest závislé od rekonštrukcie počas prevádzky, resp. s krátkodobým výpadkom. Plánovanú výstavbu nových moderných multišportových hál je potrebné spolufinancovať z rozpočtu štátnych zdrojov hlavne v krajských mestách a prevádzku týchto by mala zastrešovať jedna štátna organizácia.

5) Amatérske podmienky športových klubov, ktoré sa bezhlavo vrhli do prevádzkovania športoviska s vidinou šetrenia vlastných nákladov zapríčinili, že pôvodne úspešný športový klub vďaka nevedomosti a amaterizmu v oblasti prevádzkovania športového zariadenia, ale aj vďaka uplatneniu Zákona o športe, ktorý sprísňuje podmienky pre vedenie, personálne obsadenie a financovanie klubu, dostáva prevádzkovateľov športových zariadení zo strany športových klubov najskôr do stresu a neskôr do zániku a prehodnotenia svojej činnosti. Dnes nie je možné na Slovensku prevádzkovať športovisko so starou technológiou bez finančnej straty, a preto naivné nahrádzanie športovej činnosti kultúrnymi podujatiami a výstavami s vidinou zisku nakoniec položí aj roky úspešný klub na lopatky.

6) Nedostatočná legislatíva v oblasti sponzoringu a daňových odpočtov. V zahraničí je bežné, že úspešné bohaté firmy, ktoré pôsobia v mestách, postaví modernú športovú arénu z vlastných zdrojov,

pričom si môžu odpočítavať náklady, resp. vyrovnávať rôznymi úľavami. Ako príklad uvediem SAZKA arénu v Čechách, AUDI arénu v Maďarsku a iné. Žiaľ, na Slovensku sa postavili športoviská zo súkromných zdrojov, ale mestá, obce ani štát tieto nemá možnosť nijako zvýhodňovať. Naopak, ich dotovanie sa pokladá za štátnu pomoc, ktorá má ďalšie dôsledky. Ako príklad môžem uviesť súkromný športový a voľnočasový rezort X-bionic Sphere v Šamoríne, kde sú síce profesionálne podmienky a moderné športoviská, avšak nie sú prístupné pre 90 % amatérskych športových klubov Slovenska z dôvodu vysokých prenájmov. Z hľadiska návratnosti sú aj pre bohaté finančné skupiny v súčasných legislatívnych podmienkach investície do moderných športových hál v mestách a obciach nevyhodné.

7) Nové technické a legislatívne podmienky medzinárodných a domácich športových federácií sú síce v prospech športovcov či divákov a ich bezpečia, ale štát, mestá či obce majú v dôsledku toho problémy, ktoré dokážu ohroziť nielen medzinárodné podujatia ako napríklad MS v hokeji (miliónové nutné investície do technológie zimných štadiónov po 8 rokoch), ale dokážu zastaviť, príp. prerušiť účinkovanie v najvyššej domácej súťaži. Zároveň investície do nového moderného športoviska s prísnyimi medzinárodnými kritériami môžu niekoľkonásobne predražiť plánované náklady. Príkladom je Národný futbalový štadión v Bratislave, ktorý aby splnil nové nároky UEFA, bude predražený o ďalších 12 miliónov eur. Pre štáty EU by mali byť podmienky pre výstavbu a financovanie infraštruktúry rovnaké alebo podobné, no zjavne to tak nie je.

8) Nízka návratnosť investícií do športovej infraštruktúry a vysoké náklady na jej prevádzku. V dôsledku vyššie spomínaných problémov ako stará technológia, vysoká energetická náročnosť športovísk, nedostatočná legislatíva v prospech investícií podnikateľských subjektov do športovej infraštruktúry, nezaujímavosť bankových inštitúcií o úverovanie projektov na výstavbu športových zariadení je návratnosť investícií do športových zariadení pri ponechaní nájmov za športoviská na znesiteľnej úrovni pre športové kluby doslova nereálna. Slovensko nevyužilo financovanie športovej infraštruktúry v mestách a obciach ani z EU zdrojov a preto je situácia alarmujúca, ktorú je potrebné riešiť systémovo.

V Košiciach sa snáď podarí získať finančné prostriedky na infraštruktúru aspoň 10 športov, ktoré budú súčasťou najväčšieho multišportového podujatia na Slovensku, aké môžeme vôbec získať. Ide o podujatie EYOF (European Youth Olympic Festival) v roku 2021. V rámci tohto podujatia Košice ako druhé najväčšie mesto na Slovensku môžu obnoviť alebo nanovo vybudovať športoviská v nosných olympijských športoch, ktoré momentálne mestu chýbajú, resp. sú v zlom technickom stave. Po skončení EYOF 2021 budú slúžiť pre výchovu športových talentov. Veľkým

prínosom podujatia je aj plánovaná rekonštrukcia vysokoškolských a stredoškolských internátov na území mesta, ktoré počas EYOF 2021 budú slúžiť ako olympijská dedina. Celkovo ide o 11 blokov s 924 izbami a kapacitou 3696 lôžok a spoločne s novou športovou infraštruktúrou mesto očakáva, že by mali predstavovať stimuly pre mladých ľudí z hľadiska ich rozhodovania sa o voľbe štúdia v Košiciach a obmedziť tak dlhodobú migráciu mladých ľudí z východu na západ Slovenska.

Prehľad plánovanej športovej infraštruktúry v rámci EYOF 2021 v Košiciach

Atletika

Variant I. - nový štadión na

Popradskej ulici (Košický samosprávny kraj) 400m ovál s 8 dráhami, tribúnou pre 600-800 divákov, pod ktorou bude atletický tunel s tromi dráhami a skladištom pre atletické zariadenia a náčinie, šatne, posilňovňa, sociálne zariadenia, miestnosť pre regeneráciu, zdravotníkov, trénerov a údržbu, vrátane parkoviska.

Variant II. – rekonštrukcia atletického štadióna na Watsonovej ulici

(Technická univerzita)

Potrebná rekonštrukcia 400 m oválu s 8 dráhami – nový povrch, rekonštrukcia tribúny pre 400 divákov, šatní, sociálnych zariadení, miestnosti pre regeneráciu, zdravotníkov, trénerov a údržbu, výmena povrchu na rozcvičovacej dvojdráhe.

Basketbal

Nová multifunkčná hala – Alejova (mesto Košice – pozemok)

Košická aréna pre loptové hry, mestský pozemok o rozmere 3 tisíc m², kapacita 2550 miest. Viacdrojové financovanie. Počas EYOF bude slúžiť pre turnaj chlapcov.

Rekonštrukcia Angels arény (mesto Košice)

Zápasnícky klub Košice 1904)

Centrum pri ZŠ Fábryho. Pozemok vložilo mesto za 1 euro ako prípad osobitného zreteľa za účelom prevádzkovania mládežníckeho športu. ZK Košice 1904 vybuduje centrum pre úpolové športy spolu s regeneračným centrom.

Variant II. – Spoločenský pavilón Košice

V súčasnosti sa využíva na kultúrne a športové podujatia.

Cyklistika

Časovka v centre mesta

Na infraštruktúru nie sú potrebné priame financie. Je potrebné postaviť tribúny, štartovaciu bránu a oplotenie.

Cestné preteky jednotlivcov

Na infraštruktúru nie sú potrebné priame financie. Je potrebné postaviť tribúny, štartovaciu a cieľovú bránu a oplotenie.

Gymnastika

Výstavba atletickej haly (Košický samosprávny kraj)

Hala s rozmermi 100 x 50 m s 200 m oválom by mala stáť pri Športovom gymnáziu na Triede SNP. KSK získal finančné prostriedky z Európskej investičnej banky. Do haly je potrebné

Potrebná rekonštrukcia tribúny pre divákov, šatní, sociálnych zariadení, miestnosti pre regeneráciu, zdravotníkov, trénerov a údržbu. Počas EYOF bude slúžiť pre turnaj dievčat.

Judo

Variant I. – výstavba Centra úpolových športov (mesto Košice a

zakúpiť gymnastickú súpravu a druhú zapožičať a umiestniť do telocvične na Bardejovskej ulici.

Hádzaná

Rekonštrukcia multifunkčnej haly (vlastník mesto Košice, v správe OZ Košice Crows)

V súčasnosti prebieha v hale komplexná rekonštrukcia energetických technológií. Po ukončení prác bude spolu s modernizáciou šatní, sociálnych a obslužných priestorov spĺňať podmienky modernej haly. Nutné sú ďalšie investície do opláštenia a úpravy vonkajších priestorov. Počas EYOF bude slúžiť pre turnaj chlapcov.

Rekonštrukcia haly Cassosport (súkromný vlastník)

V súčasnosti prebieha schvaľovanie projektovej dokumentácie celkovej rekonštrukcie haly a prístavby. Počas EYOF bude slúžiť pre turnaj dievčat.

Plávanie

Variant I. – mestská krytá plaváreň a letné kúpalisko ČH-čko (MČ Staré mesto a mesto Košice)

Mestská krytá plaváreň s 50 m a 25 m bazénom a susediaci areál letného kúpaliska budú počas EYOF prepojené bránou. Je nutné vykonať niekoľko technických vylepšení na osvetlení a strope bazénovej haly. Z dôvodu nedostatočného počtu dráh bude organizácia plaveckých súťaží počas EYOF povolená iba na výnimku.

Variant II. – výstavba krytého 10-dráhového 50 m bazénu a 25 m, resp. 50 m vyplavovacieho bazénu

Pre mesto Košice by bolo vhodné postaviť prvý bazén s rozmermi na medzinárodné podujatia. Zlepšili by sa tým podmienky aj pre plávanie verejnosti, ktoré v dôsledku jediného krytého bazéna v meste trpí nedostatkom hodín.

Tenis

Národné tenisové centrum na Popradskej ulici (Slovenský tenisový zväz a mesto Košice)

Súčasťou centra má byť päť vonkajších kurtov, centrálna hala s otvárateľnou strechou a troma antukovými kurtmi, dve športové haly so štyrmi tenisovými kurtmi s tvrdým povrchom a ôsmimi bedmintonovými dvorcami, dva squash kurty a fitnesscentrum. Stavba mala na začiatku rozpočet 10 miliónov eur. Neskôr sa predpokladaná investícia zvýšila na 15 miliónov. Vláda SR sa má podieľať 60% (9 miliónov), 20% vloží mesto Košice a 20% Slovenský tenisový zväz. Na účet NTC už prišlo v dvoch splátkach 6 miliónov eur, pričom posledné 3 z deväťmiliónovej dotácie majú prísť vo februári 2019. V akciovke NTC má 49% akcií mesto Košice, 51% STZ, ktorý bude centrum prevádzkovať. Vkladom mesta do projektu sú pozemky v hodnote asi 400 tisíc eur. Plánované ukončenie je v roku 2020.

Triatlon

Areál Jazero Košice (mesto Košice a MČ Jazero Košice)

Areál je využívaný na športové a rekreačné účely a je vybavený potrebnou infraštruktúrou pre triatlonové disciplíny. Pre účely EYOF je potrebné vybudovať depo pre bicykle, štartovacie a cieľové brány a oplotenie.

Volejbal

Steel aréna (OZ Košická aréna)

Aréna je jednou z najmodernejších multifunkčných hál na Slovensku a so svojím zázemím vytvorila dôstojné podmienky pre rozvoj košického športu. Počas EYOF bude slúžiť súčasne pre volejbalový turnaj chlapcov aj dievčat. Pre tento účel je potrebná plne automatická, výsuvná akustická stena.

DATABÁZA ŠPORTOVEJ INFRAŠTRUKTÚRY

IGOR KOVÁČ

V lete tohto roka uzrel svetlo sveta nový plán rozvoja športu v Austrálii stanovený do roku 2030. Jeho súčasťou bola aj poznámka o tom, ako sa jednotliví ministri športu všetkých austrálskych štátov a teritórií uzniesli na potrebe vybudovania celonárodnej databázy športových zariadení. Na jednej strane táto informácia poukazuje na význam a dôležitosť tohto nástroja v súvislosti s plánovaním výstavby a rekonštrukcie športovísk. Na strane druhej však upozorňuje na skutočnosť, že budovanie športovej infraštruktúry sa v tejto športovej veľmoci dlhé roky zaobišlo aj bez neho a určite sa nedá povedať, že by Austrálčania v súvislosti so športoviskami kvôli jeho absencii dramaticky zaostávali. Skôr naopak. Aj napriek tomu však predstavitelia vlád jednotlivých štátov dospeli k rozhodnutiu, že v spolupráci s miestnymi samosprávami a národnými športovými federáciami vyvinú celonárodný prístup k zmapovaniu austrálskych športových zariadení.

Vytvorenie takejto databázy určite nie je jednoduchá záležitosť. Presvedčili sa o tom aj v Dánskom inštitúte športových štúdií, kde prvú verziu takejto databázy spustili koncom minulého roka. Jeho zamestnanci sami zmapovali viac než 10-tisíc športovísk po celej

krajine, ktoré následne v spolupráci s miestnymi samosprávami overovali. Zásadným momentom v tejto súvislosti bola skutočnosť, že dánskym samosprávam nič neprikazuje, aby v tejto súvislosti s inštitútom spolupracovali, takže celý overovací proces fungoval na dobrovoľnej báze a ochote jednotlivých predstaviteľov miest a obcí. Väčšina samospráv však so spoluprácou nemala problém. Treba však pripomenúť, že v Dánsku je miestnych samospráv len 98, takže v porovnaní s takmer tritisíc samosprávami na Slovensku to môže byť o niečo jednoduchšie.

Pre porovnanie, v Nórsku funguje podobná databáza už od roku 1992. Jej napĺňanie je však pre miestne samosprávy povinné aspoň raz ročne. V opačnom prípade by sa totiž nemohli uchádzať o finančné dotácie na výstavbu a rekonštrukciu svojich športovísk. Aj napriek tomu to však nie je zárukou spoľahlivosti zadávaných údajov. Niektoré nórske samosprávy údaje prakticky neaktualizujú, pretože sa o dotácie jednoducho nechcú uchádzať, príp. do nej zadávajú údaje, ktoré sú nekorektné či neaktuálne.

Z dôvodu náročnosti úlohy museli v Dánsku pochopiteľne dospieť k určitému obmedzeniu rozsahu

mapovaných zariadení. S ohľadom na početnosť niektorých typov športovísk a popularitu niektorých športov v krajine pristúpili k vyčleneniu 15 kategórií športových zariadení, v rámci ktorých definovali niekoľko vybraných subkategórií. V nasledujúcich rokoch s novými verziami databázy sa počet kategórií bude zvyšovať.

Výber mapovaných športovísk podliehal dvom kľúčovým kritériám:

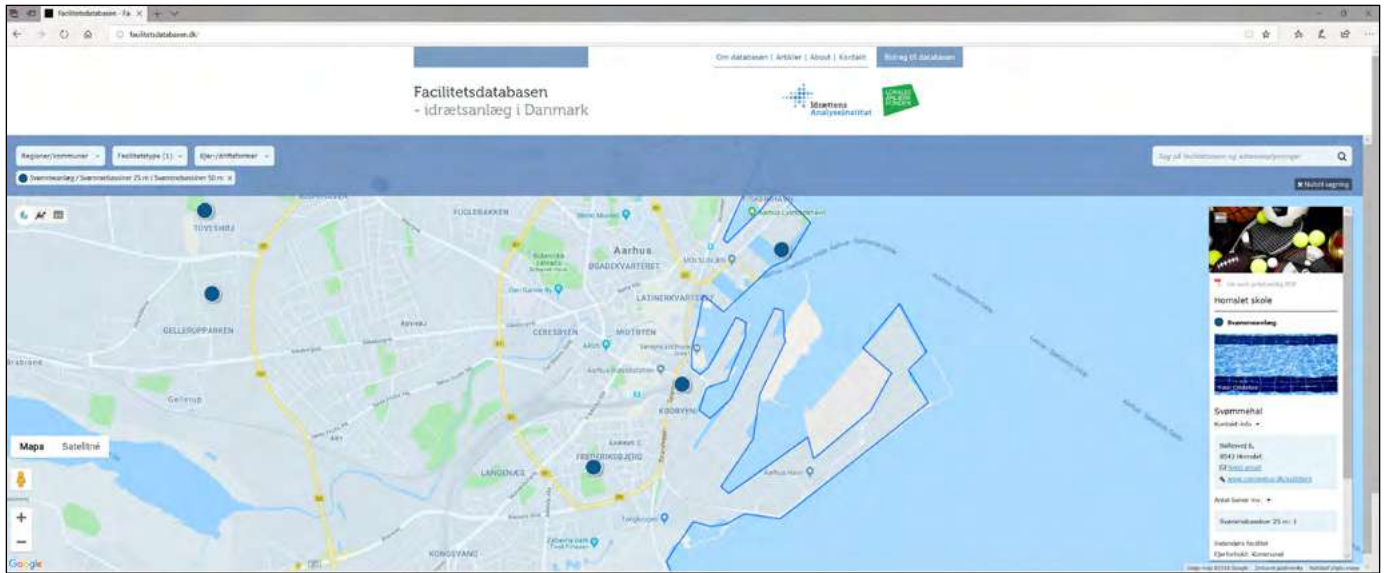
1) Športovisko musí primárne slúžiť na športovú činnosť. To znamená, že zariadenia, ktoré sú len príležitostne používané na športové účely a plnia prioritne inú funkciu (napr. školské triedy, prednáškové

miestnosti, výstavné areály a pod.), do databázy zahrnuté nie sú.

2) Športovisko musí byť prístupné verejnosti. Na to, aby boli zaradené do databázy, musia byť športoviská aspoň do určitej miery prístupné pre bežnú verejnosť, čiže napríklad aj po úhrade vstupného alebo členského poplatku. Do databázy nie sú zahrnuté zariadenia určené pre uzavreté skupiny užívateľov, ako napr. rehabilitačné zariadenia, zariadenia určené zvlášť pre študentov, zamestnancov, miestnych obyvateľov a pod.

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad kategórií športovísk zvolených v rámci prvej verzie databázy.

Atletické zariadenia - Atletické 400 m dráhy - Halové atletické zariadenia - Čiastočné atletické zariadenia	Samostatné bežecké dráhy, skokanské a vrhačské sektory nie sú započítavané.
Bedmintonové zariadenia - Počet kurtov	Zahŕňa zariadenia, ktoré sú výhradne určené na bedminton. Počet kurtov sa zohľadňuje iba v takýchto zariadeniach, nezohľadňuje kurty v bežných telocvičniach.
Curlingové haly - Počet curlingových dráh	Zahŕňa zariadenia určené výhradne na curling. Počet dráh sa zohľadňuje iba v týchto zariadeniach.
Fitness centrá	Zahŕňa zariadenia určené na fitness s otvoreným prístupom alebo prístupom za členský poplatok. Malé posilňovne nie sú zahrnuté do databázy, ale môžu byť registrované v rámci kategórie hál do 300 m ² , ak sú ich súčasťou.
Futbalové zariadenia - Ihriská s prírodnou trávou - Ihriská s umelou trávou - Ihriská s iným povrchom	Zahŕňa ihriská klasických rozmerov pre futbal 11-členných tímov. Menšie ihriská pre futbal 7-členných tímov sú registrované ako klasické ihriská, ak sú umiestnené vedľa seba a dajú sa ľahko transformovať na ihrisko klasických rozmerov. Samostatné ihriská menších rozmerov nie sú započítavané.
Golfové zariadenia - Počet golfových jamiek	Zahŕňa ihriská s informáciou o počte jamiek. Malé tréningové ihriská nemajú započítavaný počet jamiek, ale môžu byť registrované pod špecifickým vybavením.
Veľké športové haly (nad 800 m²) - Počet hádzanárskych ihrísk	Zahŕňa hádzanárske haly a iné veľké športové haly a telocvične, zvyčajne multifunkčné. Databáza zohľadňuje počet hádzanárskych ihrísk, nie však ihriská pre iné športy, ak sú na ploche tiež vyznačené.
Športové haly (300 – 799 m²)	Zahŕňa veľké multifunkčné športové haly a telocvične. Tiež zahŕňa zariadenia určené na špecifické športy.
Malé telocvične (do 300 m²)	Zahŕňa iba malé telocvične a športové zariadenia otvorené pre verejnosť, ktoré sú umiestnené pri školách a iných vzdelávacích zariadeniach, alebo pri halách nad 300 m ² .
Jazdecké zariadenia	Registrované je vždy len jedno zariadenie. Dodatočné zariadenia môžu byť zahrnuté pod špecifickým vybavením.
Ladové plochy	Zahŕňa zariadenia so stálymi ladovými plochami, napr. hokejové haly, ale tiež nekryté zariadenia.
Plavecké zariadenia - Počet bazénov, 50 m - Počet bazénov, 25 m - Ostatné bazény	Počet dráh sa započítava iba v 25 m a 50 m bazénoch a sú zahrnuté v zozname špecifického vybavenia. Ostatné bazény zahŕňajú zariadenia menších rozmerov. Malé protiprúdne bazény a vírivky nie sú započítavané.
Halové tenisové zariadenia - Počet antukových kurtov - Počet kurtov s tvrdým povrchom - Počet kurtov s umelou trávou	Zahŕňa iba zariadenia určené výhradne na tenis. Počet kurtov sa započítava podľa typu povrchu. Nezapočítávajú sa kurty vyznačené na plochách bežných telocviční.
Otvorené tenisové zariadenia - Počet antukových kurtov - Počet kurtov s tvrdým povrchom - Počet kurtov s umelou trávou	Zahŕňa iba zariadenia určené výhradne na tenis. Počet kurtov sa započítava podľa typu povrchu.
Strelecké zariadenia	Registrované je vždy len jedno zariadenie. Dĺžka, počet a typ streleckých stanovíšť môže byť zahrnutá pod špecifickým vybavením.

Pre každé športové zariadenie sa registrujú aj základné informácie, ktoré sú viditeľné aj na internetovej stránke databázy: názov zariadenia, iný názov (ak existuje), kategória zariadenia, počet kurtov alebo inej subkategórie (ak sa sleduje), halové/otvorené zariadenie, informácia o vlastníctve/prevádzkovateľovi (súkromný, verejný atď.), presná poloha (súradnice GIS), kontaktné informácie (adresa, webstránka, t. č., email), názov miestnej samosprávnej jednotky a regiónu, iné všeobecné informácie o zariadení (textové pole).

Vyhľadávanie zariadení je možné filtrovať podľa samosprávnej jednotky/regionu, kategórie a subkategórie zariadenia alebo vlastníka/prevádzkovateľa.

Po vyhľadaní sa zobrazujú vedľa mapového znázornenia aj základné štatistické údaje, ako sú počet zariadení (a subkategórií) v každej vyhľadanej kategórii zariadení, počet obyvateľov na jedno zariadenie či plocha územia na jedno zariadenie. Tieto informácie sú poskytované na celonárodnej úrovni, úrovni miestnej samosprávnej jednotky a kombinovanej/akumulovanej úrovni (napr. pre viac samosprávnych jednotiek alebo región).

Vytvorenie návrhu projektu, zber dát, obstarávanie zhotoviteľa a príprava prvej verzie frontendu trvala dva roky. Na celom procese sa podieľali dvaja zamestnanci inštitútu, skupina študentov vypomáhajúcich

na čiastočný úväzok, jeden externý poradca a programátori dvoch súkromných spoločností. Na príprave konceptu celej databázy sa podieľali aj zástupcovia rôznych inštitúcií v rámci samostatného poradného orgánu. Finančne sa na celom projekte okrem Dánskeho inštitútu športových štúdií podieľali aj Dánska nadácia pre kultúrne a športové zariadenia a súkromná nadácia Tryg-Fonden.

Inštitút je zodpovedný za údržbu a ďalší vývoj databázy, ktorá by mala prebiehať nepretržite. Už len bežná kontrola viac než 10-tisíc športovísk však predstavuje enormnú úlohu. Očakáva sa preto, že miestne samosprávy a ďalšie organizácie budú pomáhať pri dopĺňaní údajov. Preto je na internetovej stránke databázy (facilitetsdatabasen.dk) k dispozícii online formulár, cez ktorý je možné inštitútu doručiť opravu nesprávnych údajov, príp. doplnenie nových zariadení. Tieto informácie sú následne overované priamo pracovníkmi inštitútu.

Podľa vyjadrenia projektového manažéra celého projektu Søren Banga, inštitút je otvorený spolupráci pri vývoji podobných databáz aj v iných krajinách a je ochotný a pripravený podeliť sa o skúsenosti a informácie s mapovaním športových zariadení. Ako sám objasňuje, celá problematika si totiž zaslúži zorganizovanie samostatných medzinárodných workshopov, ktoré by pomohli nájsť riešenia pre túto mimoriadne praktickú a zodpovednú výzvu.

NÁRODNÉ CENTRUM RÝCHLOSTNEJ KANOISTIKY A VESLOVANIA

BORIS BERGENDI

Areál Zemníka - Národného centra rýchlostnej kanoistiky a veslovania - sa nachádza v južnej časti Bratislavy, vo veľmi dobrom napojení na infraštruktúru, ktorú ešte vylepší plánovaný obchvat D4. Ide o jediný regulárny areál pre usporiadanie súťaží v týchto športoch na Slovensku. Ba čo viac, ide o jeden z najlepších a najregulárnejších areálov na svete.

Pretekárske dráhy sa vo všeobecnosti potýkajú najmä s problémami s vetrom a plávajúcimi riasami. Aj napriek tomu, že je kanoistika prírodný šport a pretekári sa musia s počasím vysporiadať, predsa len môže poloha dráhy ovplyvniť konečné výsledky každého športovca rôzne. Výhoda Zemníka spočíva v tom, že je osadený a tým chránený v hustých lužných lesoch. Zároveň má však výhodné smerovanie dráhy. Pri silnejších vetroch totiž fúka prevažne typický bratislavský severozápadný vietor, teda pozdĺž kanála a nie z boku, takže podmienky majú všetci pretekári rovnaké. Ďalšou významnou devízou je väčšia hĺbka kanála. Tá dosahuje prevažne 10 metrov, čo znamená, že vodné rastliny, ktoré v prípade, ak pretekár „chytí“, výrazne jeho loď spomalila, nemajú

dostatok slnečných lúčov a nemôžu rásť, takže sa tu prakticky nevyskytujú. Nezanedbateľným bonusom Zemníka je aj jeho poloha v národnom či medzinárodnom význame. Spomínané napojenie na diaľnice zabezpečuje jeho výbornú dostupnosť na letiská v Bratislave, Viedni či Budapešti. Slovenskí športovci či návštevníci budú môcť využiť zjazd z diaľnice, ktorý bude vzdialený len necelé dva kilometre od dráhy. Neodškriepiteľnou výhodou je tiež samotné zázemie v podobe hlavného mesta so svojou ubytovacou či diváckou kapacitou, ktorého centrum je od kanála vzdialené len 6km vzdušnou čiarou.

Toto všetko sú však prírodné, resp. dopravné výhody, ale bez potrebnej športovej infraštruktúry je využívanie Zemníka, by som povedal, na skautskej úrovni. Projekt má obrovský potenciál práve po vybudovaní, kedy získame jedno z najlepších zázemí pre naše športy na svete.

Preto je smutné, že napriek tomu, že vodná plocha je pripravená už vyše 40 rokov, potrebná infraštruktúra

chýba. Podstatné však je, že najdôležitejšia a finančne najnáročnejšia etapa – vykopanie vodnej plochy v parametroch pre súťaže v rýchlostnej kanoistike a vo veslovaní je už hotová. V informačných výpočtoch by jej vybudovanie dnes potrebovalo investíciu, ktorá by dvakrát presahovala súčasný rozpočet na dobudovanie centra. Areál sa však až do roku 2014 pre znemožnený prístup nemohol využívať. V tom roku Slovenský zväz rýchlostnej kanoistiky podpísal zmluvu o prenájme so správcom predmetných pozemkov, s Vodohospodárskou výstavbou a tým získal vzťah k opustenému a zarastenému okoliu Zemníka. Na základe toho sa hneď po podpise zmluvy začala vypracovávať štúdia nového kanoistického a veslárskeho areálu a následne aj projekt pre získanie územného rozhodnutia. V rozsahu všetkých nutných častí štúdie, získania vyjadrení všetkých dotknutých subjektov, sa v týchto týždňoch dostávame do štádia získania práve územného rozhodnutia a následne stavebného povolenia. Potom bude otvorená cesta k vybudovaniu areálu, ktorý otvorí toto zaujímavé územie nielen pre naše športy, ale aj pre triatlon, diaľkové plávanie, inlajny či pre športovo rekreačné využitie tohto priestoru pre rekreácie chtivú verejnosť, ako aj pre mládež petržalských škôl. S tými plánujeme spolupracovať a poskytovať im priestor pre rôzne, nielen vodácke športové aktivity, ale tiež pre využitie budov v nepriaznivom počasí. V zimnom období bude možné školám poskytnúť priestory aj pre účely vzdelávania, napríklad v športe.

Realizácia centra bude pre samotné zväzy kanoistiky a veslovania predstavovať veľký krok k zvýšeniu svojej športovej úrovne, nakoľko na rozdiel od okolitých krajín Slovensko nemá žiaden podobný areál.

S pomocou Ministerstva školstva SR sme mohli v ostatných rokoch zabezpečiť materiálne vybavenie areálu na takú úroveň, že sme ho schopní už dnes využívať na organizáciu národných podujatí.

Nasledujúci rok tu plánujeme pripraviť aj dve veľké medzinárodné kanoistické akcie.

Samotná výstavba je rozdelená do štyroch etáp, čo samozrejme bude ovplyvnené rozsahom finančných tokov. Celý projekt má rozpočet približne 20 miliónov eur, pričom výstavba by mohla trvať tri roky. V prvom rade je nutné zavedenie infraštruktúry, teda inžinierskych sietí a obslužných komunikácií areálu včítane mostov, na ktoré sa následne viaže vybudovanie cieľového objektu s lodenicami pre kanoistiku aj veslovanie. V ďalších etapách príde na rad výstavba hangáru pre športovcov a jednoduchej multišportovej haly. Pre verejnosť je v pláne aj vybudovanie rekreačného zázemia vo forme prírodnej zatravnenej pláže s upraveným prístupom na kúpanie do Jaroveckého ramena, s možnosťou zakúpenia jednoduchého občerstvenia. Pre záujemcov o vodné športy budú pripravené požičovne rekreačno-športových plavidiel, ktoré bude možné pod dohľadom inštruktorov využívať a spoznávať vodné plochy okolo Bratislavy.

Po vybudovaní sa areál bude môcť uchádzať aj o organizáciu najdôležitejších medzinárodných podujatí. Predošlý rok som pozval riaditeľa komisie Medzinárodnej kanoistickej federácie pre rýchlostnú kanoistiku, Franka Garnera, ktorý keď videl samotný areál, prejavil vážnu podporu na pridelenie medzinárodných podujatí a preto odporúčal rýchle vybudovanie projektu. V rámci pridelenia medzinárodných súťaží nemusíme čakať na dobudovanie celého areálu. Už po výstavbe cieľového objektu by sme sa mohli uchádzať o pridelenie svetových pohárov, resp. majstrovstiev Európy. Ak organizáciu týchto podujatí zvládneme dobre, môžeme byť hosťiteľmi aj majstrovstiev sveta juniorov či seniorov.

POSTREHY NA TÉMU PLAVECKEJ INFRAŠTRUKTÚRY NIELEN NA SLOVENSKU

IGOR KOVÁČ

Niektorí možno poznajú ten pocit, keď majú bazén len pre seba. Ponoríte sa do pokojnej vody a začnete ukrajsť metre po hladine rovnej ako zrkadlo. Cítite, ako voda obteká vaše telo a ako sa postupne dostávate do stavu, v ktorom si prestávate uvedomovať čas i okolie. Myšlienky pomaly stíchnu a v bazéne zostane len plávanie samé. Po niekoľkých desiatkach dĺžok potom precitnete, vyleziete z vody a cítite sa príjemne unavení a oddýchnutí zároveň.

Hovoriť o zdravotných prínosoch plávania je v princípe notoricky známym nosením dreva do lesa. Existujú dokonca argumenty, že už aj samotné státie vo vode zlepšuje prietok krvi v cievach. Osobne o priaznivých účinkoch plávania na zdravie nepochybujem, aj keď

všetko je záležitosť prístupu. Ak človek nenájde tú správnu mieru, dokáže si aj plávaním ubližovať. Kíby mnohých plavcov by vedeli rozprávať.

Plávanie je však zároveň, takpovediac, životne dôležitou zručnosťou, ktorá vám v niektorých životných situáciách dokáže zachrániť život. Nie náhodou sa považovalo za základný atribút gramotnosti už v časoch antického Grécka. Dnes tomu samozrejme nie je inak.

Britská amatérska plavecká asociácia v roku 2015 však upozornila, že takmer polovica žiakov základných škôl vo Veľkej Británii nedokáže samostatne odplávať 25 m. Táto alarmujúca štatistika existuje aj napriek

tomu, že plavecký výcvik je súčasťou učebných osnov. Takmer 1300 základných škôl však takýto výcvik vôbec neposkytuje. Prispeli k tomu totiž aj úsporné opatrenia britskej vlády, ktoré viedli k zániku celého radu školských bazénov.

Tento trend sa pritom netýka iba britských škôl, ale aj plavárni spravovaných samosprávami miest a obcí. Vo Veľkej Británii je už dnes všeobecne známe, že v dôsledku organizácie OH 2012 v Londýne, na ktoré bolo minutých viac než 9 miliárd libier zo štátnej pokladnice, musela britská vláda zaviesť rozpočtové škrtky, ktoré sa dotkli aj mestských samospráv. Tie týmto krokom prišli o časť pravidelných príjmov od štátu. V niektorých prípadoch museli mestá znížiť svoje rozpočty aj o 40%. To sa následne dotklo aj služieb, športových klubov i prevádzky športových zariadení v správe miest. Mestské plavárne pritom boli len niektorými z obetí tohto rozhodnutia. V britských denníkoch sa objavili články o tom, ako obyvatelia niektorých miest zorganizovali smútočné pochody so symbolickou truhlou potom, čo samosprávy zatvorili dlhé roky fungujúce bazény.

Svojím spôsobom je to dôkaz toho, že ich existencia a prevádzka v mestách a obciach má aj svoj sociálny rozmer, ktorý nebyva tak často viditeľný a zrejmy. Výstižne to ilustruje príklad 92-ročného dôchodcu, ktorý bol súčasťou plaveckej komunity v anglickom Newcastli. Každý deň boli ľudia svedkami toho, ako skočil do vody a odplával svojich 32 dĺžok, aby sa následne vrátil späť k svojej takmer 24 hodín trvajúcej službe opatrovateľa svojej manželky trpiacej demenciou. Plávanie sa preňho stalo prostriedkom, ako si udržiavať fyzickú pohodu a psychicky sa vyrovnáť so svojím životným údelom. Keď z dôvodu rozpočtových škrtov zavreli miestnu krytú plaváreň a kúpele, nebol jediný, koho život to neočakávane ovplyvnilo.

Dedičstvom londýnskych olympijských hier však bolo aj olympijské plavecké centrum s tromi bazénmi. Jeho výstavba však trvala tri roky a bola trojnásobne predražená (269 miliónov libier). Dnes však už úspešne slúži verejnosti a miestni obyvatelia si jeho používanie nevedia vynachváliť. Deti z miestnych škôl nevedia uveriť tomu, že môžu absolvovať svoje plavecké výcviky v olympijskom bazéne. Tešia sa na to, že môžu plávať vo „vesmírnej lodi“. Tak totiž na ne pôsobí unikátny dizajn tejto stavby od známej britskej architektky Zahy Hadid. Aj rekreační plavci sa pozitívne vyjadrujú o možnosti ukrajsť svoje

plavecké metre v budove plnej slnečného svetla, ktoré prepúšťajú jeho presklené fasády ponúkajúce jedinečné výhľady na olympijský park a panorámu mesta.

Plávanie však, pochopiteľne, nie je len o výcviku a forme rekreácie, ale aj o športovom tréningu a vrcholných súťažiach. A na to je potrebná vyhovujúca infraštruktúra. Slovenská plavecká legenda Martina Moravcová v tomto ohľade svojho času skonštatovala, že na Slovensku sa budujú skôr „čvachtadlá“ pre vystráhanie vo vode, ako bazény pre skutočné dráhové plávanie.

Nedávno som sa dočítal, že na Slovensku máme 6 krytých 50 m bazénov, a aj to nie olympijských rozmerov. Podľa špecifikácií Medzinárodnej plaveckej federácie (FINA) má olympijský bazén dĺžku 50 m, šírku 25 m a hĺbku minimálne 2 m, pričom sa odporúča hĺbka 3 m. V skutočnosti je však o pár centimetrov dlhší, aby sa doňho dali nainštalovať dotykové panely pre časomieru. Pre nezainteresovaných to znamená, že takéto bazény nemajú osem, ale až desať dráh a dajú sa v nich organizovať oficiálne medzinárodné podujatia, ako sú olympijské hry a majstrovstvá sveta. Na Slovensku však takéto podmienky momentálne spĺňa len jediný otvorený bazén v Šamoríne.

Podľa jednej zo štatistík je v Austrálii viac než 600 takýchto bazénov olympijských parametrov. Krajina, ktorá má 5-násobne viac obyvateľov ako Slovensko má 600-násobne viac olympijských bazénov. Ak by sme do toho zarátali aj všetky ostatné, štatistika by zrejme nevyznela o nič priaznivejšie. V Austrálii je údajne najvyššia koncentrácia súkromných bazénov na obyvateľa. V tomto smere vyniká predovšetkým mesto Perth. Dôvod je jednoduchý. Pravidelné horúce letá s teplotami nad 40 °C a pobrežia plné žralokov nútia Austráľčanov hľadať iné riešenia, ako zúčtovať s vysokými teplotami. V meste Perth evidovali v roku 2014 35 plaveckých centier a v celej Západnej Austrálii ďalších 92. Týchto 127 plaveckých centier prevádzkuje dovedna 321 bazénov, ktoré generujú viac než 10 miliónov návštevníkov za rok a zamestnávajú viac než 3000 ľudí. Z pohľadu západoaustrálskej vlády tak majú dôležitý hospodársky význam a predstavujú veľmi hodnotné aktívum. Ich ročné prevádzkové náklady však dosahujú 68 miliónov dolárov. Aj preto sa vláda rozhodla zaviesť a podporiť opatrenia, ktoré by prispeli k ich ekonomicky efektívnejšiemu fungovaniu. S použitím solárnych, geotermálnych a

d'alších riešení chcú dosiahnuť nielen odhadované prevádzkové úspory vo výške viac než 36 miliónov dolárov za obdobie 15 rokov, ale tiež prispieť k redukcii emisií skleníkových plynov o 4,2 milióna ton za rovnaké obdobie.

Ak by sme si to zjednodušili a vzali do úvahy len 500 bazénov, v Austrálii pripadá jeden olympijský bazén na 50 000 obyvateľov. V prípade Slovenska by to znamenalo, že by malo disponovať viac než stovkou takýchto bazénov. Len v samotnej Bratislave by ich muselo byť takmer desať. Pre porovnanie jeden z internetových zdrojov však uvádza, že vo Veľkej Británii, ktorá má približne dvakrát viac obyvateľov ako Austrália, je asi len štyridsať 50 m bazénov olympijských i neolympijských parametrov. Do zoznamu sú pritom zahrnuté aj tie plánované, ktoré ešte nie sú ani vo výstavbe. Dánsko, ktoré je v porovnaní s Veľkou Britániou populačne desaťnásobne menšie a približne rovnaké ako Slovensko, má však takýchto bazénov rovné tri desiatky (31). Tých menších, 25-metrových dokonca takmer tri stovky (268). V Británii si v tomto ohľade robia zo seba vtipy, že v celej krajine je menej olympijských bazénov ako v Paríži. V skutočnosti to však nie je pravda. Na ostrovoch vraj totiž majú o jeden bazén viac. Do olympijských hier v roku 2024 sa to však môže zmeniť, pretože má dovedy vo francúzskej metropole vyrásť 8 nových.

Dva z nich mali byť súčasťou nového plaveckého centra s kapacitou 15 000 divákov. Z úsporných dôvodov sa však od tohto projektu upustilo a namiesto neho vznikne centrum s bazénom pre skoky do vody a vodné pólo s nižšou kapacitou. Plavecký štadión s pôvodnou kapacitou bude riešený ako dočasná stavba. S podobným riešením prišli aj organizátori OH 2028 v Los Angeles. Plavecké centrá, ako to londýnske, sa zvyknú budovať na mnohých miestach po svete. Nie je to však žiadna lacná záležitosť. Tým posledným bola Duna aréna v neďalekej Budapešti, ktorá bola dejiskom MS

2017. V porovnaní s londýnskym prípadom však bola postavená v rekordnom čase necelých dvoch rokov a bez prekročenia rozpočtu (127,9 milióna eur). Po skončení šampionátu bola jej kapacita znížená na 5 000 divákov a v jej okolí vybudovaný areál s otvorenými bazénmi. Dnes už úspešne slúži rekreačným plavcom i maďarským reprezentantom na tréningy.

Plavecké šampionáty sa však dokážu zorganizovať aj bez takýchto centier špecializovaných na plavecké disciplíny. MyrthaPools, spoločnosť dodávajúca dlhé roky bazény na vrcholných podujatiach, je totiž schopná realizovať aj ich dočasné varianty, napríklad na futbalovom štadióne, ako tomu bolo počas MS 2015 v Kazani. Počas svetového šampionátu v Melbourne v roku 2007 bol takýto bazén postavený na

centrálnom tenisovom kurte Roda Lavera. Podobne uvažovali aj v Hamburgu, kde v rámci kandidatúry na plavecké MS 2013 plánovali s výstavbou dočasných bazénov na miestnom futbalovom štadióne. Nemecký projekt OH 2032 dokonca navrhuje usporiadať všetky plavecké disciplíny na štadióne v Gelsenkirchene. To, že sa toto riešenie

využíva aj vo viacúčelových halách, je už viac-menej notoricky známa vec. Týka sa to predovšetkým šampionátov v krátkom, 25 m bazéne. Royal aréna v Kodani a hala Jyske Bank Boxen v Herningu, ktoré tento rok hostili svetový šampionát v ľadovom hokeji, boli len v nedávnej minulosti dejiskami plaveckých ME. Niečo, čo je určite realizovateľné aj v slovenských podmienkach bratislavského štadióna O. Nepelu.

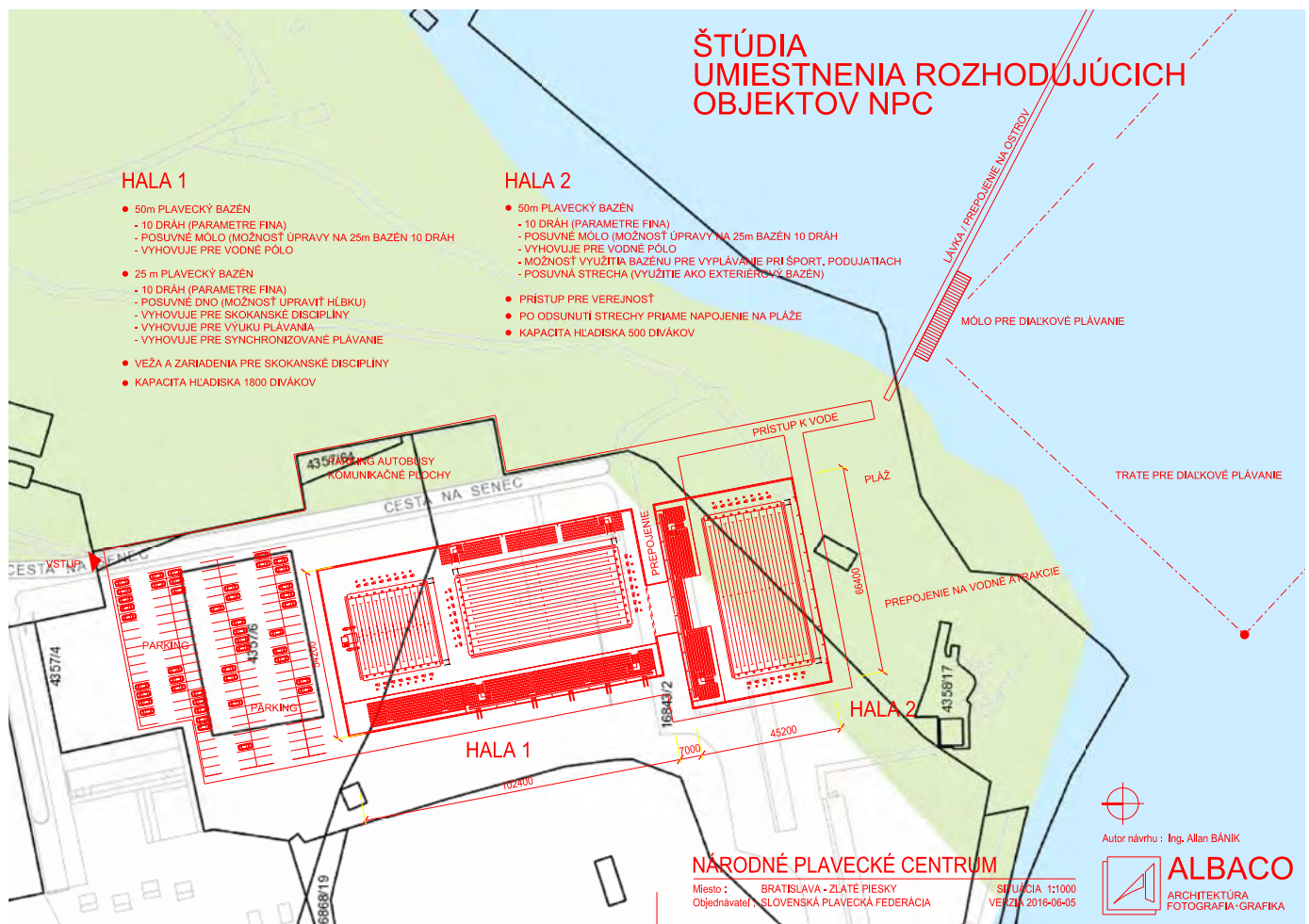
Na to, aby mal kto na týchto podujatiach Slovensko reprezentovať, sú však potrebné podmienky vyhovujúce požiadavkám vrcholového tréningu. Vyššie spomenuté zahraničné príklady z Austrálie, Veľkej Británie či Dánska ukazujú, že medailové úspechy sa dajú dosahovať z pohľadu počtu bazénov v podmienkach diametrálne odlišných. Tie slovenské sa, žiaľ, ani jednému z týchto troch príkladov nepribližujú.

Hala Jyske Bank Boxen v Herningu počas plaveckých ME 2013.
Foto: I. Šulek

Malým posunom vpred by sa v tomto ohľade mohlo stať Národné tréningové centrum plaveckých športov, ktorého projekt uzrel svetlo sveta v auguste minulého roka. Projekt s navrhovaným rozpočtom 15 miliónov eur by mal vyrásť v susedstve existujúcej plavárne na bratislavských Pasienkoch. Centrum počíta s desaťdráhovým, 50 m bazénom spĺňajúcim technické požiadavky FINA, ktorý za pomoci posuvnej deliacej steny môže byť upravený na krátky, 25 m bazén, príp. na 33 m bazén pre účely vodného póla. Počíta sa tiež s jeho využitím pre synchronizované plávanie. Nakoľko jeho hĺbka je plánovaná na 2 m s prechodom na 3 m, slúžiť by mal aj pre základný výcvik skokov do vody s použitím prenosných 1 m a 3 m odrazových dosiek. Centrum by malo disponovať tribúnami s kapacitou necelých 1200 divákov, takže bude vhodné aj pre účely plaveckých podujatí. Zároveň by malo prispieť k zlepšeniu podmienok pre rekreačné plávanie bratislavskej verejnosti.

Národné tréningové centrum by malo spĺňať náročné požiadavky, ktoré si špecifické plavecké odvetvia vyžadujú. Okrem vlastného plaveckého bazénu by malo byť v komplexe vytvorené celkové športové zázemie pre tréning a prípravu športovcov pre vrcholné podujatia. V zázemí sa uvažuje s priestormi pre tanečné štúdio, špecializovanú gymnastickú telocvičňu, univerzálnu telocvičňu, posilňovňu, plavecké štúdio s bazénom a zariadením pre videoanalýzu, zasadaciu miestnosť na rozbor zostáv, semináre a porady, miestnosť na masáž, fyzioterapiu a elektroliečbu, lekársku miestnosť so spiroergometriou, relaxačno-oddychovú miestnosť, saunu, ochladzovaciu miestnosť, kryoterapiu, regeneračnú miestnosť, sklad plaveckých pomôcok, závaží a hudobnej aparatury, V.I.P. priestory a miestnosť pre novinárov. Centrum má tiež spĺňať podmienky bezbariérovosti a bezproblémového užívania aj pre návštevníkov s telesným znevýhodnením.

Koncepcia nového tréningového centra je navrhnutá tak, že umožňuje jeho prevádzkovanie aj samostatne, bez starej plavárne Pasienky (v správe mestskej organizácie STARZ). Vzhľadom na komplexnosť areálu, existujúci 25 m výukový bazén a 50 m bazén sa však uvažuje minimálne v čase konania významných plaveckých podujatí, nájsť spôsob prevádzkovať komplex ako celok. Počas pretekov totiž v súčasnosti chýba bazén na vyplávanie (túto funkciu by mohol plniť existujúci 50 m bazén) a to nielen z hľadiska komfortu, ale najmä vzhľadom na podávané výkony športovcov. Pri modernizácii a výstavbe nových areálov v susedných krajinách je úplným štandardom.

V budúcnosti Slovenská plavecká federácia (SPF) počíta s vybudovaním takýchto tréningových centier aj mimo Bratislavu na západnom, strednom a východnom Slovensku. Okrem týchto tréningových zariadení má však SPF rozpracovaný aj projekt Národného centra plaveckých športov, ktorý by už ponúkal podmienky porovnateľné s tými, aké sú k dispozícii aj vo vyššie spomenutých príkladoch plaveckého centra v Londýne či Duna arény v Budapešti. Na rozdiel od nich je však slovenský projekt o niečo lacnejší (cca 70 miliónov eur). Projekt počíta s výstavbou dvoch 50 m bazénov olympijských rozmerov a 25 m bazénu s posuvným dnom, spĺňajúcim podmienky pre disciplíny v skokoch do vody. Okrem potrebnej hĺbky (minimálne 5 m) teda bude disponovať aj skokanskou vežou a 1m a 3m odrazovými doskami. Centrum by malo stáť v areáli bratislavských Zlatých pieskov, aby mohlo poskytnúť aj podmienky pre diaľkové plávanie.

Realizácia nových bazénov by bola pre slovenské plavecké športy nespochybniteľným prínosom. S ohľadom na súčasný stav plaveckej infraštruktúry na Slovensku by sa dali považovať dokonca za nevyhnutnosť. O prínosoch pre rekreačných plavcov ani nehovoriac. Ak by som mal pridať čisto súkromný pohľad človeka s afinitou k plávaniu v tyrkysovo modrej vode, tréningové centrá s multifunkčnými, upravovateľnými bazénmi by mali byť súčasťou aspoň každého krajského mesta. Podľa vyjadrenia jedného z plaveckých odborníkov, v súčasnosti totiž na Slovensku nie je mesto, o ktorom by sa dalo povedať, že má dostatočný počet dráh pre verejnosť aj pre klubových plavcov. Na jednej strane môžu plné bazény pôsobiť pozitívne z hľadiska záujmu ľudí o zdravý pohyb. Na strane druhej je však frustrujúce a odrádzajúce, ak vo vode namiesto plávania doslova bojujete o životný priestor, takže si v konečnom dôsledku radšej zvolíte iný šport. Kvalitný plavecký tréning si totiž dnes vyžaduje maximálne 5 plavcov na dráhu. Tréningy u nás však niekedy pripomínajú skôr rekreačné plávanie v preľudnenom čínskom meste. Plávanie pritom patrí na Slovensku k jedným z najdrahších športov, nakoľko plavecké kluby musia použiť značnú časť svojich finančných prostriedkov na prenájom verejných bazénov. V susedných krajinách V4 či v Škandinávii pritom kluby dostávajú prenájom za symbolickú cenu, alebo dokonca zadarmo. Názorom, že za takýchto okolností nám nová Martina Moravcová tak skoro nevyrastie, sa preto nie je čo čudovať.

ROZHOVOR S...

RÓBERTOM PETRISKOM

VEDÚCIM ODDELENIA ŠPORTOVEJ PRÍPRAVY NÁRODNÉHO ŠPORTOVÉHO CENTRA A PREDSEDOM SEKCIE HLADKÝCH VÔD SLOVENSKEJ KANOISTIKY

Róbert Petriška je už dlhé roky nedeliteľnou súčasťou Národného športového centra. Zároveň je však dlhoročným šéfom zväzu rýchlostnej kanoistiky, resp. dnes už sekcie hladkých vôd v rámci novoutvorenej Slovenskej kanoistiky, po zlúčení s vodnými slalomármi. Už druhý rok pôsobí aj ako člen výkonného výboru Slovenského olympijského výboru. Sme radi, že si našiel kúsok časového priestoru a podelil sa s nami o svoje odpovede a názory na niekoľko našich otázok.

Slovenská kanoistika vznikla len nedávno a spojila dva dlhodobé mimoriadne úspešné športy – rýchlostnú kanoistiku a vodný slalom – takpovediac pod jednu strechu a kopíruje tým organizačnú štruktúru Medzinárodnej kanoistickej federácie. Ako si zvykáte na túto relatívne novú situáciu? Nastal týmto organizačným krokom určitý posun ovplyvňujúci chod či praktickú stránku fungovania oboch športov? Aké pozitíva či dokonca negatíva vám doteraz priniesla?

Za mimoriadne úspešný šport by som predsa len považoval viac vodný slalom. Stačí, keď sa pozrieme do minulosti. Od OH v Sydney získali vodní slalomári omnoho viac medailí ako rýchlostná kanoistika. Ved' len v Pekingu získali tri zlaté. Tým, že sme pod jednou strechou, vznikla nová organizačná štruktúra, vznikli nové stanovy a vytvoriť ich bol dvojročný pôrod. Sme spojení už dva roky a pomaly si zvykáme na vytvorené zmeny.

Ovplyvnil sa hlavne ekonomický chod organizácie. Čo sa týka rozdelenia spoločných financií, tak nebol, a ani nie je problém. Vedeli sme sa dohodnúť na pravidlách, ale ich čerpanie už nie je také jednoduché. Pracuje sa s iným finančným programom, na čo si musí zvyknúť jedna aj druhá „zväzová“ ekonomika. Myslím si však, že sme sa až tento rok a v týchto dňoch už konečne zastabilizovali, aj keď sa chybičky čistia. Spojenie do Slovenskej kanoistiky musíme brať z dvoch strán.

Tak ako znie otázka, pozitívom je, že Slovenská kanoistika je teraz ozaj veľkým športom, lebo už to nie je iba vodný slalom a rýchlosť, ale do štruktúry športov spadajú aj ostatné odvetvia ako freestyle, dračie lode, canoe pólo, zjazd, maratón...a to už nie je také jednoduché. Tie ostatné odvetvia nie sú až také rozrastené, ale existujú. Pozitívom je aj iné vnímanie Slovenskej kanoistiky médiami a stúpla aj popularita. Samozrejme nie sme futbal ani atletika a

ani nebudeme, s tým sme sa už naučili žiť. Koniec koncov sa naše pôsobenie v rámci sekcií ani veľmi neodlišuje od činnosti predchádzajúcich zväzov. Každý si žijeme svoj život. Viac-menej by som to chápal, že spojenie nám iba skomplikovalo život.

Zákon o športe a jeho vplyv i dopad na fungovanie športových organizácií na Slovensku sa skloňuje a pravdepodobne bude skloňovať v rozvetvenej športovej obci ešte dlho. Je neodškrípateľné, že vznikol s pozitívnymi úmyslami zaviesť do športovej sféry systém a poriadok. Má však nepochybne aj svoje „chybičky krásy“, čo signalizujú „širokospektrálne“ komentáre diferenciálnych názorových spektier. Ako vnímate vy jeho vplyv na vašu organizáciu, prípadne na slovenský šport všeobecne?

No a tu sa vyskytol v našom prípade ďalší problém. Nie iba spojenie dvoch športových zväzov, vytvorenie nových stanov, ale ešte aj prijatie zákona o športe a jeho pretransformovanie do našich nových stanov trvalo dosť dlho a stanovy boli viackrát na pretrase u kontrolórky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Áno, zákon o športe mal vytvoriť mantinely pre šport v širokom slova zmysle, až kým sme nepochopili, že bol výlučne šitý na kolektívne športy, a to futbal a hokej. Všetko to najpodstatnejšie, čo sa skrývalo v zákone o športe, bol dotačný mechanizmus na rozdeľovanie financií pre športy, a tu skončila dobrotá. Začalo sa totiž pracovať s väčšími financiami a akceptovanými chybami vo vzorci zo strany ministerstva a sekcie športu. Vytvorenie zákona o športe bolo politickou objednávkou, a tak to aj dopadlo.

Vrcholy tohtoročnej sezóny už máte za sebou. Európsky šampionát sa uskutočnil v Belehrade a majstrovstvá sveta v portugalskom Montemor-o-Velho. Ako hodnotíte vy momentálny stav slovenskej kanoistickej reprezentácie i dosiahnuté výsledky na týchto podujatiach?

Čo sa týka juniorov a pretekárov do 23 rokov v rýchlostnej kanoistike, môžeme byť maximálne spokojní. Naši športovci priniesli z MEJ+U23 a MSJ+U23 spolu 10 medailí, čo sa nám za éry samostatnosti Slovenska ešte nepodarilo. Vždy sme sa vracali z týchto podujatí s jednou - dvomi medailami a boli sme spokojní. Tento rok je výnimočný a prejavila sa dlhoročná práca s mládežou. Na seniorských ME v Belehrade prekvapila strieborná medaila v disciplíne K4 na 1000 m, v ktorej sa ukázala mladá posádka do 23 rokov ako konkurencieschopná našim olympionikom z Ria. Výsledky z MS v Portugalsku splnili naše očakávania, čo sa týka počtu finálových jžd. Musíme byť však aj kritickí, nakoľko sme získali iba jedno striebro v K4 na 1000 m. Úspechom však bolo, že sme našimi výsledkami obhájili postavenie

slovenskej rýchlostnej kanoistiky vo svetovej špičke v kategórii kajaku mužov. Pozície žien z minulého roka obhájila Ivana Mládková, keď získala dve finálové umiestnenia, z toho v disciplíne K1 na 200 m obsadila výborné 6. miesto. Týmito výsledkami na MS sa nám zároveň otvorili možnosti v niektorých disciplínach pomýšľať v budúročnej kvalifikácii na miestenky na OH 2020 v Tokiu.

Jedno z vyjadrení po belehradských ME, kde slovenská výprava získala „len“ jednu striebornú medailu, hovorí, že na krajinu bez vlastného kanála to bola stále dobrá vizitka. Váš zväz už nejaký čas plánuje výstavbu kanoistického (zároveň i veslárskeho) kanála na bratislavskom Zemníku situovanom na dunajskom ramene neďaleko Rusoviec. Ako teda vyzerá situácia s týmto areálom?

Všetky krajiny okolo nás, ale aj tie, o ktorých sme si mysleli, že u nich kanoistika neexistuje, tak existuje a dokonca s postavenými pretekárskymi kanálmi. Športoviská aj takéhoto charakteru rastú a využívajú sa v plnej miere, a to nie iba na kanoistiku a veslovanie, ale na všetky vodné športy a vodné atrakcie. Tak to už mimo Slovenska chodí. To, že u

nás takýto kanál nie je, je nepochopiteľné. Črtá sa však perspektíva v najbližších „piatich“ rokoch, že aj u nás by mohlo vyrásť vodácke centrum. Na bratislavskom Zemníku už je to, čo kanoistika potrebuje - regulárna dráha a štartovacie bloky. To ostatné, čo má byť na brehu, by mohlo stáť do piatich rokov, ale to už záleží od investorov a jedným z nich je štát a obec.

V postkomunistických krajinách to tak jednoducho chodí. Apropó, Bielorusi a Poliaci majú tri kanoistické kanály. Ten náš je už ako tak v skromnej prevádzke, dokážeme usporiadať pod vedením zväzu kvalifikačné preteky a majstrovstvá Slovenska na vysokej úrovni.

Národné športové centrum a jeho predchodca, Centrum akademického športu, boli a sú už dlhé roky nedeliteľnou súčasťou vášho života. Ako dlhoročného zamestnanca tohto strediska vrcholového športu sa vás nepochybne týka aj otázka reformy či racionalizácie slovenských stredísk vrcholového športu a perspektíva ich vzájomnej spolupráce. Ako sa pozeráte na súčasný stav ich fungovania a relevantnú budúcnosť?

Ťažká otázka, resp. nie jednoduchá. Pokus o reformu či racionalizáciu stredísk, resp. teraz už "centier" trvá od roku 2004, kedy bola snaha vedenia NŠC centralizovať top športovcov do jedného centra. Snaha síce bola, ale zámer nevyšiel. Keď sa na to pozriem z praktickej stránky, všetky tri centrá poskytujú individuálnym športom podporu na športovú prípravu a hlavne miesta na zamestnanie športovcov. Nesmieme si nahovárať, že vrcholový šport je zábava. Áno, je to zábava pre divákov, ale športovci podávajú výkon práce ako pracovitý baník v bani, a preto vrcholový šport je sprofesionalizovaný a byť zamestnaný je pre športovca veľká výhoda. Chcem tým len povedať, že ak by padol systém centier a zamestnanosti športovcov, tak top šport by si musel hľadať iné zdroje financovania športovcov, čo na Slovensku nie je jednoduché. Kolektívne športy sa o to pokúšajú už dlhšie a to s problémami. Otázka

vzájomnej spolupráce je pekná, ale predsa sú to konkurenčné centrá a chvália sa svojimi výsledkami. Istá forma spolupráce tu je, ale hlavne vo využívaní priestorov a služieb v oblasti regenerácie a diagnostiky. Súčasný stav fungovania je už zastaraný. Mal by sa vypracovať status centra, v ktorom by bolo jasne zadefinované, kto môže byť do centra top športu zaradený. Myslím

si, že problémom číslo jedna je vôbec určiť, kto sú to top športovci. Momentálne sú to všetci, ktorých máme v centrách. Aj toto definuje zákon o športe, ale každý si ho vysvetľuje po svojom a presadzuje sa zvykové právo v duchu „Koho chcem, toho zoberiem“, ale to sa týka všetkých, aj mňa. Ak teda chceme v tomto ohľade niečo zmeniť, musíme zmeniť samých seba i ostatných a hlavne zmeniť farbu okuliarov. O budúcnosti môžu rozhodnúť iba ministri jednotlivých rezortov. Obávam sa však, že aj táto problematika je v náručí politikov, a preto ani neočakávam veľké zmeny.

Už druhý rok zastávate významnú pozíciu člena výkonného výboru SOV. Aké sú zatiaľ vaše skúsenosti a dojmy z pôsobenia v tejto funkcii? Čo je vašim poslaním, na akú agendu sa sústredíte, akej oblasti by ste radi venovali najväčšiu pozornosť a čo očakávate v ďalšom časovom horizonte?

To, že som bol zvolený do VV SOV je pre mňa veľká pocta a najvyššia odmena za moju prácu v športe. Aspoň to tak beriem. Činnosť členov VV SOV vedeného prezidentom je vysoko profesionálna a na vysokej odbornej úrovni. Som rád, že môžem sedieť pri veľkom stole s takými ľuďmi, resp. športovcami, ako je Danko Barteková a Matej Tóth. Každé slovo hociktorého člena, aj moje, má svoju váhu a je prediskutované. Svojím návrhom môžem urobiť vážnu zmenu v rozhodnutí prezidenta na tú - ktorú vec. Byť ticho v takejto komunite je strata času. Myslím si, že pán prezident SOV vie, čo chce a ide si za svojím cieľom. Hlavným cieľom je vytvorenie jednotnej strešnej organizácie slovenského športu, a ak sa to podarí, máme ďalší pozitívny problém, ktorý

sa bude riešiť v našom športovom hnutí podobne ako zákon o športe. V pozícii nováčika som nedostal žiadnu agendu, ale hlásim sa o komisiu talentovanej mládeže a výber talentu z radov našich športovcov do 23 rokov. Celý môj športový život som riešil túto problematiku a hľadal talenty v rýchlostnej kanoistike. Myslím si, že sa mi to s mojím tímom v NŠC v niektorých prípadoch aj podarilo. Čo nás bude čakať v blízkom čase? Určite oslavy 25. výročia SOV na jeseň a návrhy na vytvorenie strešnej organizácie slovenského športu na VZ SOV.

Práve strešnej organizácie sa týka aj nasledujúca otázka. SOV už pomerne dlhšie časové obdobie ašpiruje na post strešnej organizácie športu na Slovensku. Ako sa pozeráte na túto dlhodobu pertraktovanú problematiku? Je podľa vás krok zriadenia „strechy“ pre slovenský šport potrebný?

Ako som už písal predtým, je tu snaha a veľká snaha o vytvorenie strešnej organizácie a myslím si, že kým sa nevytvorí, nebude v slovenskom športe pokoj. V novovytvorenej organizácii sa vytvorí vnútorná organizačná štruktúra, riadiace útvary, ktoré budú mať svoje kompetencie, organizácia bude jedným uznávaným pánom športu voči štátu, voči zväzom a voči ministerstvám. Ak by sa mala zachovať stávajúca štruktúra a existencia SZTK či KŠZ, tak to je zle, to sú už dožívajúce organizácie, ktoré chodia po žobrote.

Je pravdepodobné, ba až s istotou hraničiace, že ako bývalý športovec ste stále verný aktívnemu pohybu. Posadíte sa ešte niekedy do kajaku, alebo si už hľadáte skôr iné spôsoby, ako si udržať zdravie a fyzickú pohodu? Sú vo vašom „fyzickom hľadáčku“ aspoň z času na čas aj iné športy prebiehajúce „na suchej pevnine“?

Snažím sa, ale už to nie je to, čo bývalo. Vypadol som z kajaku priamo do kancelárie a spohodlnel som. Už iba závidím svojim rovesníkom a starším bývalým zverencom, ako im to ešte stále ide aj na vode. Ja sa venujem viac „baľickemu športu“, a to cestnej cyklistike. Tá je pre moje telo najmenej škodlivá, ale do kajaku si raz za čas sadnem, dám si pár kilometrov a potom si nadávam, prečo som taký lenivý a nejazdím častejšie. Je pravdou, že v kajaku nevydržím dlho z dôvodu bolestí krížov a trápnutia nôh.

Posledný verejný prieskum Európskej komisie ukázal, že percento ľudí, ktorí nikdy nešportujú, sa stále varovne zvyšuje. Nám, čo sa aktívnemu

pohybu venujeme prakticky každý deň, to tak pochopiteľne nemusí pripadať. Je však zrejmé, že najmä u detí sa stal problém nedostatočného pohybu globálne už dlhotrvajúcim nepríjemným fenoménom. Problém nie je iba u samotných detí, problém je aj v značnej skupine dospelých populácie, ktorá v pohybovej nečinnosti problém nevidí. Aký je váš názor? Dá sa s týmto mimoriadne negatívnym trendom ešte vôbec niečo urobiť?

Opäť širokospektrálna otázka a jednoduchá odpoveď znie, že sa nedá už nič robiť. To, samozrejme, nie je pravda, ale niekedy mi to tak pripadá, že už niet cesty späť. Či dieťa alebo rodič bude športovať, nie ani registrované v športovej organizácii, ale iba sám pre seba, závisí od viacerých faktorov. Môj osobný názor je, že prvým faktorom je ten dedičný, ktorý sa môže prejaviť. V ďalšom rade je to pomoc rodičov, členov rodiny, na základných školách zasa vplyv športovo mysliacich pedagógov či dokonca učiteľov telesnej výchovy. V prípade, že je dieťa alebo už „dospelák“ v športovom klube, tak pochopiteľne veľa záleží od trénera, ktorý sa športovcom venuje. Obávam sa však, že v dnešnej dobe sú moderní tréneri plní múdrosti, ale bohužiaľ málo vzdelaní a bez výrazných skúseností, ktoré stoja v prvom rade čas a peniaze. V dnešnej dobe tu už ani nejde o to, či ľudia športujú vo väčšom nasadení, ale či športovci nekráčajú iným smerom, ako sa vydali, keď športovať začali. IT systémy zachvátili celý svet rovnako. Vnikli pod kožu každému človeku a záleží iba od každého z nás, športovcov nevynímajúc, ako sa nám podarí tieto technológie skrotiť či využiť do istej miery, alebo sa necháme zmanipulovať akýmkoľvek prístrojom, ktorý nám mnohokrát podáva nezmyselné informácie. Iba malý príklad z tohoročných MSJ v kanoistike. Sedel som pri stole na obede, kde bolo osem Číňanov. Každý z nich mal mobil a počas obeda jedli a súčasne komunikovali s mobilom. Za celý čas sa ani raz na seba nepozreli a ani raz neprehovorili. Keď som sa nad tým pozastavil, nevedel som si odpovedať na otázku, či som normálny ja alebo oni. Hrozba komunikácie a zberu informácií z informačných zariadení je veľká, zachvátila už celý svet, ale skúsme sa pozrieť opäť sami na seba.

Ja aj napriek týmto negatívam verím, že sa dá ešte niečo urobiť. Vidím, že v mestečkách a na dedinách či v mestách sú deti, ktoré sa chcú hrať, športovať, ale nemajú kde. Je tu šanca vybudovať infraštruktúru športových zariadení. Je tu šanca, ak bude mať záujem štát, mestá, obce a človek sám.

OSUD OLYMPIJSKÉHO ŠTADIÓNA V LONDÝNE

IGOR KOVÁČ

Olympijské hry a futbalové šampionáty patria k podujatiam, s ktorými sa asi najčastejšie spája výstavba športovej infraštruktúry. Aj keď sa budovanie nových štadiónov a arén všeobecne stretáva s nemalými očakávaniami, ich realizácia a následné využívanie bývajú viac i menej úspešné. Olympijské hry 2012 v britskej metropole sa v tomto ohľade považujú za jedny z najvydarenejších v histórii. Organizátori prezentovali hry so všetkými ekologickými a trvalo udržateľnými atribútmi. V porovnaní s inými dejiskami je treba priznať, že Londýn svojich predchodcov naozaj predstihol a bez akýchkoľvek pochyb je treba organizátorom priznať snahu urobiť veci čo najlepšie. Týka sa to samozrejme aj olympijského štadióna v Londýne, ktorý dnes pôsobí dojmom, že sa mu zdarne

darí plniť svoju funkciu. Jeho cesta k dnešnému fungovaniu však nebola jednoduchá a sprevádzali ju okamihy a situácie, ktoré sú skôr varovaním a poučením pre podobné projekty v budúcnosti.

Prečo nie Wembley?

UK Athletics je názov britského atletického zväzu, ktorý získal v roku 2000 právo organizácie atletických MS 2005 v Londýne. Medzinárodná asociácia atletických federácií (IAAF) už dlhé roky chcela zorganizovať svoje najvýznamnejšie podujatie v tejto mekke atletického športu a Londýn bol na to ideálnym mestom zaručujúcim divácku kulisu i dostatočný marketingový potenciál. Malo to len

jednu chybu. Mesto nemalo žiadny atletický štadión s dostačujúcou kapacitou. Počas kandidatúry UK Athletics ponúkol možnosť zorganizovať šampionát na rugbyovom štadióne Twickenham, kde by musela byť vybudovaná dočasná atletická dráha na vysunutej plošine. Zároveň však deklaroval, že to nie je jediná možnosť, ktorá sa v Londýne ponúkala. Mal na mysli predovšetkým štadión vo Wembley, ktorý mal byť do roku 2005 vybudovaný nanovo ako národný

k tomu, že výkopové práce na ňom nikdy nezačali.

Následkom toho UK Athletics navrhoval zmeniť dejisko MS z Londýna na Sheffield, kde už štadión bol, ale si vyžadoval dočasné úpravy pre šampionát. Tento nápad sa však nestretol s pochopením predstaviteľov svetovej atletiky a šampionát bol Britom odobraný a pridelený Helsinkám.

multifunkčný štadión, podobný Stade de France v Paríži.

Jeho výstavba však so sebou priniesla množstvo komplikácií a napokon sa ho podarilo otvoriť až v roku 2007. Od začiatku pritom prebiehal spor medzi britskou futbalovou asociáciou a UK Athletics o tom, či vytvoriť vo Wembley atletický ovál alebo nie. UK Athletics totiž upustil od štadióna Twickenham pre MS 2005 a spoliehal sa na možnosť vybudovať aspoň dočasnú dráhu na plošine aj vo Wembley. Výstavba na štadióne však meškala a atléti boli nútení hľadať iné riešenie.

Tým mal byť nový čisto atletický štadión v Picketts Lock na severe Londýna, ktorého výstavba mala byť spúšťačom transformácie a regenerácie v tejto lokalite. Táto voľba však tiež nebola najšťastnejšia, nakoľko by sa nachádzal v blízkosti skládky a riziko, že počas šampionátu budú ľudia vystavení závanom toxického odpadu, bolo veľmi reálne. Jeho otázne financovanie a stále rastúce náklady nakoniec viedli

Olympijský štadión – áno či nie?

MS 2005 v atletike mali byť pre Londýn ukážkou jeho organizačných schopností. Britská olympijská asociácia sa totiž s mestom dohodla na podaní kandidatúry na organizáciu OH 2012, o ktorých dejisku sa malo rozhodnúť práve v roku 2005. Všetko bolo teda dobre načasované, ale realizácia mala svoje medzery. Projekt OH v Londýne počítal s lokalitou East End ako hlavným dejiskom hier. Bolo zrejmé, že štadión vo Wembley by bol ideálnym miestom pre otvárací a záverečný ceremoniál aj pre atletické súťaže v prípade použitia dočasnej vysunutej plošiny (podobne ako počas OH 2028 na štadióne Colliseum v Los Angeles). Argument organizačného výboru bol však taký, že Medzinárodný olympijský výbor (MOV) vyžaduje minimálnu kapacitu 75 000 divákov pre ceremoniálny štadión a v prípade Wembley by sa jeho 90-tisícová kapacita s atletickými úpravami znížila na 72 000. Olympijský štadión v Aténach, dejisko OH 2004 má pritom kapacitu nižšiu ako 70 000 divákov.

Ďalším argumentom bola vzdialenosť Wembley od olympijskej dediny. Organizátori chceli podať atraktívny projekt pre MOV a preto sa ho snažili prispôbiť tak, aby bolo čo najviac športovísk situovaných vo vzdialenosti do 30 minút od ubytovania športovcov. Priestorová koncentrácia športovísk totiž vyzerá pri prezentácii projektu veľmi dobre. Jej následné dodržiavanie však už nebýva také jednoduché. Organizátori OH 2020 v Tokiu napríklad v snahe znížiť finančné náklady dodatočne premiestňujú dejiská súťaží do existujúcich vzdialenejších športovísk, aj keď v kandidátskom projekte navrhovali niečo iné a z pohľadu MOV oveľa prijateľnejšie. Počas OH 2016 v Rio de Janeiro bola dokonca vzdialenosť medzi olympijskou dedinou a ceremoniálnym štadiónom Maracana podobná tej medzi plánovanou olympijskou dedinou v Londýne a štadiónom Wembley. Je teda zrejme, že tomuto zjavne ekonomickejšiemu riešeniu nestálo v skutočnosti nič v ceste.

Šéfom londýnskej kandidatúry bol však Sebastian Coe, atlét, dvojnásobný olympijský víťaz v behu na 1500 m z Moskvy 1980 a Los Angeles 1984, ktorý mal zároveň ambíciu stať sa šéfom svetovej atletiky (stal sa ním v auguste 2015). Práve on bol jedným z hlavných obhajcov plánu vybudovať na East Ende olympijský štadión, ktorý by po skončení hier zostal k dispozícii pre potreby britskej atletiky. Pochopiteľne k tomu prispeli aj ambície vrátiť späť do Londýna atletické MS, ktoré sa nepodarilo zorganizovať v roku 2005. UK Athletics má však v Londýne k dispozícii aj štadión Crystal Palace, ktorý už celé dekády slúži atlétom všetkých vekových kategórií a je súčasťou miestneho národného športového centra spolu s inými zariadeniami. Každý rok sa pritom na ňom konala atletická Grand Prix, jeden z najkvalitnejších atletických mítingov na svete. Pre nezainteresovaného človeka by bolo celkom prirodzené, aby bol štadión dejiskom MS aj atletických súťaží počas OH. Štadión, ktorý s dočasnými tribúnami dosahuje kapacitu 24 000 divákov z nepochopiteľných príčin nefiguroval v plánoch UK Athletics počas kandidatúry na MS 2005. Ak sa vám zdá jeho kapacita malá, vedzte, že americké mesto Eugene, ktoré bude dejiskom MS 2021, rekonštruje svoj štadión na z pohľadu atletických šampionátov nijak závažnú kapacitu 30 000 divákov (tiež s dočasnými tribúnami). Rekonštrukcia štadióna Crystal Palace tak, aby spĺňal požiadavky MS, príp. OH tak vyznieva viac než logicky a opäť ekonomickejšie ako výstavba nového olympijského štadióna.

Ani Twickenham, ani Crystal Palace sa však nestali

súčasťou olympijského projektu a potenciál štadióna Wembley zostal nevyužitý a obmedzil sa iba na pár zápasov futbalového turnaja. Rozhodnutie padlo na to najmenej ekonomické riešenie a keďže kandidatúra Londýna bola úspešná, nový olympijský štadión sa nakoniec postavil.

Čo s ním po skončení hier?

Počas kandidatúry bol štadión prezentovaný na vizualizáciách vo veľmi atraktívnej a exkluzívnej podobe. Ako to však už býva zvykom, po pridelení hier sa plány zmenili. Organizátori si totiž uvedomovali, že nový štadión v meste, ktoré ich má toľko, že by mohlo samo zorganizovať ME vo futbale, je luxusom. Neale Coleman, zástupca šéfa organizácie LLDC (London Legacy Development Corporation) to povedal jednoznačne: „Ak organizujete olympijské hry, musíte postaviť 80-tisícový štadión, ktorý nikto nebude chcieť.“ Hľadalo sa teda riešenie, ktoré nájde pre štadión prijateľné poolympijské využitie a hlavne presvedčí, či skôr ospravedlní v očiach daňových poplatníkov jeho financovanie zo štátnej pokladnice.

Organizátori prišli s nápadom postaviť polopermanentnú stavbu pozostávajúcu z vrchnej, dočasnej tribúny pre 55-tisíc divákov a spodnej trvalej časti s 25-tisícovou kapacitou. Na štadióne mala zostať atletická dráha a slúžiť pre potreby atletiky v meste a krajine. Mimochodom pri jeho výstavbe stavbári narazili na rádioaktívny odpad ešte z čias druhej svetovej vojny, ktorý bol jednoducho len zaliaty betónom. Na okraj môžeme spomenúť, že pri prestavbe štadióna vo Wembley zasa narazili na základy nikdy nedostavanej Watkinsovej veže, ktorá svojou výškou mala byť konkurenciou Eiffelovej veže v Paríži.

Zainteresovaným bolo jasné, že prevádzka nového štadióna nebude jednoduchá záležitosť. Najmä keď v meste už existoval podobný a dobre fungujúci štadión v Crystal Palace. Neale Coleman priznal, že tento zámer sa nakoniec ukázal ako nesprávny. Vtedajší primátor mesta Boris Johnson sa tiež vyjadril, že ak chce mať štadión po hrách trvalo udržateľné využitie, musí sa doňho presťahovať futbalový klub.

Od zámeru čisto atletického štadióna sa teda upustilo a pristúpilo sa k jeho pretvoreniu na ďalšiu multifunkčnú arénu, podobnej tej vo Wembley. Organizácia LLDC, ktorá je spoluvlastníkom štadióna spoločne so samosprávou miestnej časti Newham (v pomere 65/35), mala na starosti celý transformačný

proces. V prvom rade sa hľadal dlhodobý nájomca štadióna, ktorý by mu dal kľúčové trvalé využitie. Do výberového procesu sa prihlásili dva miestne futbalové kluby Tottenham Hotspur a West Ham United. Ten prvý prišiel s návrhom štadión zbúrať a na jeho mieste postaviť úplne nový, ktorého tribúny by boli čo najbližšie k ihrisku. Majitelia klubu to odôvodňovali tým, že si kvôli fanúšikom nemôžu dovoliť atletickú dráhu na štadióne ponechať. Ohrozilo by to totiž návštevnosť zápasov a tým aj financovanie prevádzky štadióna. Zároveň však vcelku logicky navrhovali možnosť použiť časť sedadiel olympijského štadióna na rekonštrukciu atletického štadióna Crystal Palace, ktorého permanentnú kapacitu plánovali zvýšiť na 25-tisíc sedadiel s možnosťou dočasného rozšírenia na 40-tisíc v prípade organizácie významných podujatí, ako sú MS. K tomu mal dokonca pribudnúť nový tréningový 400 m ovál a ihrisko pre pozemný hokej. Majitelia West Hamu United však na rozdiel od svojho konkurenta s atletickou dráhou na svojom novom potenciálnom pôsobisku súhlasili, aj keď sa medzi fanúškami a hráčmi klubu ozývali nesúhlasné hlasy. Pre LLDC to však bola dobrá správa. Štadión tak dostal West Ham United od prenájmu s podmienkou, že bude každý rok na celý mesiac júl sprístupnený pre potreby UK Athletics. Ten dostal 50-ročný záväzný kontrakt na jeho prednostné používanie v tomto mesiaci. Zároveň ho dostala na starosti aj súkromná event manažmentová organizácia, aby na ňom organizovala ďalšie doplnkové podujatia, ako sú koncerty a pod.

Za akú cenu?

Všetko teda vyznieva celkom dobre až na niekoľko nedostatkov, ktoré sa stali terčom najväčšej kritiky. Štadión, ktorého výstavba pre potreby OH stála 429 miliónov libier, musel byť totiž kompletne prebudovaný tak, aby si zachoval atletickú dráhu a zároveň spĺňal požiadavky futbalového klubu. To malo za následok použitie ďalších miliónov libier zo štátnej pokladnice. Za ne bola vybudovaná nová strecha zakrývajúca všetky sedadlá, ktorá je svojou konštrukciou jediná svojho druhu v Európe. Základy pôvodného štadióna však neboli projektované na takéto úpravy, čo malo za následok zvýšenie nákladov. Z pôvodných 95 miliónov sa tak suma vyšplhala až na 323 miliónov libier. Zároveň sa však hľadalo riešenie demontovateľných spodných tribún, ktoré by prekryli počas futbalovej sezóny atletickú dráhu a aspoň trochu priblížili fanúšikov klubu k ihrisku. Paradoxom je, že časť olympijského štadióna, ktorá bola plánovaná ako dočasná, teda vrchné tribúny, zostala namiesto a časť, ktorá bola projektovaná ako trvalá, sa musela odstrániť a vybudovať nanovo. V Londýne však nepoužili hydraulický výsuvný systém, ako je to napríklad na štadióne Stade de France, ale prišli s nápadom, aby sa spodné tribúny demontovali manuálne. Tímu robotníkov to pritom trvá 15 dní, ak pracujú 24 hodín denne a ten istý čas treba na to, aby tribúny dostali naspäť. Z pôvodných 300-tisíc libier ročne sa tak náklady na demontáž tribún navýšili na 8 miliónov. Zároveň to čiastočne obmedzuje jeho efektívnejšie využitie v letnom období na organizáciu koncertov. West Ham United už prejavil obavy, že nebude schopný pokryť jeho prevádzkové náklady. Objavili sa preto názory, že by bolo lepšie, keby atletická dráha zmizla úplne. Rozhodnutie jej

Prestavba olympijského štadióna v Londýne

Foto: LLDC

ponechania sa totiž ukazuje ako komplikácia pri prevádzke celého štadióna. S ohľadom na 50-ročný kontrakt UK Athletics to však momentálne nie je považované za reálne.

V súvislosti s jeho rekonštrukciou sa pritom často spomínal prípad štadióna v Manchesteri, ktorý bol postavený pre účely Hier Commonwealthu v roku 2002. Jeho transformácia na domovský stánok futbalového klubu Manchesteru City však stála „len“ 42 miliónov libier (v prepočte na súčasnú hodnotu libry suma predstavuje 62 miliónov). To všetko len preto, lebo pri jeho dizajne sa od začiatku plánovalo, že po hrách bude slúžiť na futbalové zápasy. Rovnaké úpravy však v Londýne neboli možné, pretože pri jeho návrhoch sa s futbalom vôbec nepočítalo.

Oveľa zásadnejším kameňom úrazu sa však stala nájomná zmluva a podmienky za akých West Ham United získal nový štadión. Aj napriek tomu, že štadión je prakticky majetkom štátu, podstatná časť 207-stranovej zmluvy je považovaná za dôvernú a nemôže byť zverejňovaná na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Rovnaká zmluva, ktorú uzatvoril aj Manchester City pri prenájme štátom financovaného štadióna, však pritom bola v duchu transparentnosti zverejnená v plnom znení bez problémov. Nielen londýnska, ale v podstate celá britská verejnosť sa tak v tomto prípade nemá šancu dozvedieť, za akých podmienok bol prenajatý majetok, ktorý bol financovaný z ich daní. K jej obsahu dokonca nemajú prístup ani samotní predstavitelia londýnskeho mestského zastupiteľstva.

Časti zmluvy, ktoré neboli cenzurované, však uvádzajú informácie o zozname služieb, ktoré si West Ham United prenajíma spoločne so štadiónom. Patria sem napríklad účty za osvetlenie a kúrenie, údržba šatní a toaliet, náklady spojené s predajom vstupeniek, bezpečnostné náklady, údržba a vyhrievanie hracej plochy či dokonca samotné bránkové konštrukcie, siete i rohové zástavky. To všetko je aj naďalej financované z verejných zdrojov, čiže daňovými poplatníkmi. Hodnota týchto služieb sa pritom odborníkmi odhaduje na 1,4 až 2,5 milióna libier ročne. West Ham pritom platí za prenájom 2,5 milióna libier za rok. Ako tvrdí predstaviteľ magistrátu Chris Bryant, v praxi to znamená, že ho používa vlastne zadarmo a ako súkromná, komerčná organizácia tak dostal neférové štátne príspevky, ktoré ho zvýhodňujú oproti konkurencii. Európska komisia v Bruseli v tejto súvislosti údajne dostala aj dve individuálne

sťažnosti, ktoré však zamietla. Podľa C. Bryanta, ak by sa potvrdilo nezákonné počínanie v prípade West Hamu, futbalový klub by musel vrátiť finančnú kompenzáciu, ktorá môže dosiahnuť až pol miliardy libier.

Sadiq Khan, nový primátor mesta a nástupca Borisa Johnsona sa na margo financovania a transformácie štadióna vyjadril veľmi kriticky, následkom čoho odstúpili ľudia z vedenia LLDC. Okrem toho, že sa suma za tento štadión vyšplhala do výšky 752 miliónov libier. To, čo je ešte zarážajúcejšie, je skutočnosť, že súkromný futbalový klub sa k nemu dostal za štátne peniaze, pretože súhlasil s niečím, čo by za vlastné peniaze nikdy nepostavil. A to všetko len preto, lebo Khanovi predchodcovia sa rozhodli za každú cenu udržať atletickú funkciu a ikonický, olympijský dizajn štadióna. Andrew Boff, člen londýnskeho mestského zastupiteľstva na margo celej záležitosti len poznamenal: „Ak by sme nesúhlasili so zachovaním atletickej dráhy na olympijskom štadióne, tomuto všetkému sme sa mohli vyhnúť. Namiesto toho však máme stovky miliónov libier daňových poplatníkov pochované pred očami Londýňčanov.“

Existencia nového štadióna má však aj ďalšie dôsledky. Ohrozuje totiž už aj existenciu štadióna Crystal Palace. Pravidelný atletický míting, ktorý sa na ňom konal, sa totiž presunul práve na ten olympijský. V roku 2017 sa na ňom zároveň uskutočnili aj atletické MS. Miestny futbalový klub Crystal Palace F.C. už predložil návrh na prebudovanie dlhoročného atletického centra v Londýne, samozrejme bez atletickej dráhy. Paradoxom je, že pri jeho uvažovanej transformácii pôsobila aj poradenská firma Sebastiana Coea. Ten sám sa však v médiách vyjadril, že osobne je zástancom zachovania atletickej dráhy na tomto štadióne. Podobne sa vyjadrujú aj britské atletické hviezdy, ktoré na ňom dennodenne trénujú.

Obavy však vyjadrujú aj menšie futbalové kluby v okolí nového pôsobiska West Hamu, ktoré hrajú v nižších ligách. Týkajú sa predovšetkým toho, že im môže prebrať divácku základňu a tým aj zdroj finančných príjmov. Oproti pôvodnému sídlu West Hamu United má totiž to nové kapacitu zvýšenú o takmer 40% na 54 000 divákov a tú je potrebné naplniť. Majitelia klubu sa preto rozhodli pritiahnúť nových fanúšikov aj na výhodné ceny vstupeniek, ktoré patria k najlacnejším v celej Premier League. Tí tak dostávajú príležitosť vidieť najlepších hráčov sveta za zlomok toho, čo pýtajú iné londýnske kluby.

Skúsenosti z opačného konca sveta na záver

V januári tohto roka bol v austrálskom Perthe otvorený nový, viacúčelový štadión Optus s kapacitou 60 000 divákov. Aj keď strategicky neslúži pre účely atletiky, jeho oválny tvar je podobný tomu londýnskemu. Realizátori štadióna Optus však dbali na to, aby maximálne spĺňal požiadavky jeho užívateľov, čiže daňových poplatníkov Západnej Austrálie. Keďže bol financovaný z ich daní, postarali sa o to, aby ho miestni obyvatelia považovali skutočne za svoj. V praxi to vyzeralo tak, že pri návrhu projektu dostali priestor aj zástupcovia jeho budúcich užívateľov – muži, ženy, vodičari, športovci atď. V dotazníku dostali možnosť vyjadriť svoje požiadavky a predstavy, čo by na novom štadióne nemalo chýbať. Na vlastnej koži mohli napríklad otestovať rôzne typy sedadiel a vybrať tie najvhodnejšie. Výsledkom je stavba, ktorá disponuje takými maličkosťami, ako je dostatočný počet toaliet nielen pre mužov, ale aj ženy, dostatočným počtom miest s bezbariérovým prístupom a skvelým výhľadom, zvýšeným počtom bufetov, zrozumiteľnou navigáciou a infografikou či dokonca rodičovskými miestnosťami, kde rodiny navštevujúce športové podujatia môžu prebaľiť svoje ratolesti. Okolie štadióna prešlo rozsiahlymi parkovými úpravami, ktoré ponúka priestory na aktívnu rekreáciu i ihriská pre deti. Súčasťou projektu bola aj výstavba prístupových komunikácií pre autobusovú a železničnú hromadnú dopravu, spoločne s autobusovou a železničnou stanicou i prístavom pre lode. Vybudovaný bol tiež most pre chodcov a cyklistov, ktorí majú pri štadióne k dispozícii 600 stojanov. Po otvorení sa našli aj nedostatky, ako je absencia možnosti platiť hotovosťou alebo nedostatok kávy v bufetoch. Diváci si však pochvalujú skvelý výhľad z každého sedadla a celkovo pozitívny

dojem zo športoviska, ktoré Západná Austrália už dlho potrebovala. Suma 1,6 miliardy austrálskych dolárov (necelých 900 miliónov libier) za toto všetko však nie je vôbec malá. Ron Alexander, predstaviteľ riadiaceho výboru výstavby štadióna však tvrdí, že bol postavený na najbližších 100 rokov.

Na opačnom konci austrálskeho kontinentu sa však odohráva aj iný prípad. Koncom minulého roka totiž zaznela v zahraničných médiách správa o tom, že vláda Nového Južného Walesu v Austrálii schválila prebudovanie bývalého olympijského štadióna v Sydney za 810 miliónov austrálskych dolárov. Po necelých 20 rokoch vraj už nespĺňa požiadavky športových fanúšikov a súčasného športu. Ako sa vyjadrila premiérka NJW Gladys Berejiklian „*Bol postavený pre olympijské hry, nebol postavený pre moderné, globálne podujatia a pre divákov.*“ V praxi to má vyzeráť tak, že pôvodný štadión, ktorého výstavba stála 690 miliónov, stratí atletickú dráhu a svoj oválny tvar vymení za obdĺžnikový. Dedičstvo OH 2000 tak dostalo neplánovanú trhlinu. Ako poznamenal bývalý premiér Bob Carr, ktorý dohliadal na jeho výstavbu „*Keby nám niekto povedal, keď sme sa zaviazali k výstavbe olympijských zariadení, že štadión tu bude len 17 rokov a potom bude musieť byť postavený nový, ľudia by nám jednoducho neverili...*“

Nečudoval by som sa, keby štadión v Londýne čakal o pár rokov podobný osud. Futbalisti West Hamu sa už druhý rok od presťahovania do nového pôsobiska výsledkovo trápia a fanúšikovia sa sťažujú, že je miestom bez duše. Hráči i diváci sa na ňom cítia úplne stratení. Pri pohľade na ihrisko zo 73. radu máte totiž dojem, že sa pozeráte cez nesprávnu stranu ďalekohľadu. Londýnsky štadión je však dnes všeobecne považovaný za pozitívny príklad olympijského dedičstva. Je na individuálnom posúdení každého či oprávnene.

Štadión Optus v meste Perth
Foto: Optus Stadium

TÍNEĎŽERSKÁ OLYMPIÁDA

POHĽAD ZA KULISY OLYMPIJSKÝCH HIER MLÁDEŽE

IGOR KOVÁČ

Pred 20 rokmi mal Rakúšan Johann Rosenzopf jeden nápad. Rodák z Klagenfurtu prišiel s konceptom olympijských hier pre mládež a dal si ho patentovať na viedenskom patentovom úrade pod číslom 177456 a ochrannou značkou „Junol“ (z angl. Junior Olympics). Na juniorskej olympiáde sa mali zúčastniť každé štyri roky všetci športovci do 19 rokov.

V roku 1998 o svojom nápade informoval predstaviteľov Rakúskeho olympijského výboru a 30. decembra 2001 dostal príležitosť prezentovať svoj plán aj vtedajšiemu prezidentovi Medzinárodného olympijského výboru (MOV) Jacquesovi Roggemu.

Odpoveď na seba nedala dlho čakať. Športový riaditeľ MOV Gilbert Felli mu prostredníctvom listu vysvetlil, že riadiaci orgán olympijského hnutia nemá o takéto podujatie záujem. V termínovom kalendári vraj nie je pre takéto nové podujatie pre mladých priestor a zároveň by prinieslo riziko zvýšenia nákladov národných olympijských výborov (NOV). O to väčšie bolo potom Rosenzopfovo prekvapenie, keď J. Rogge 6. júla 2007 na zasadnutí MOV v Guatemala City prezentoval vznik olympijských hier mládeže pre 15-18 ročných športovcov.

Rosenzopf obvinil Roggeho z plagiatstva a podal

žalobu na súd v Lausanne, kde bol pozvaný aj Rogge. Nie je známe, či sa prezident MOV na súde objavil. Avšak v roku 2010, dvanásť rokov po Rakúšanovom prvom pokuse o založenie hier dostal vtedy už 71-ročný dôchodca zmierovací list z Lausanne. V ňom Rogge potvrdzuje, že Johann Rosenzopf, bydliskom v Klagenfurte urobil „významný impulz a príspevok k celosvetovej vízií“ založenia olympijských hier mládeže. Kúsok papiera s podpisom prezidenta MOV stačil na uspokojenie športového nadšenca J. Rosenzopfa a jeho vízia festivalu športovej omladiny sa stala realitou.

Olympijské hry mládeže (OHM) majú svojich odporcov aj fanúšikov. Jedným z hlavných argumentov v prospech ich založenia je úmysel, aby slúžili mladým športovcom v ich začínajúcej športovej kariére. Majú im pomôcť navyknúť si na olympijskú atmosféru súťaženía v medzinárodnej konkurencii z celého sveta. „Tínedžerská olympiáda“ ich má pripraviť na „veľké olympijské hry“. Tento úmysel môže mať svoje opodstatnenie. Celý rad účastníkov mládežníckych olympiád sa totiž následne predstavil aj na najvyššom olympijskom fóre. Pamätám si ako Juhoafričan Chad Le Clos zažiaril v plaveckom bazéne na prvých OHM v Singapúre ziskom piatich cenných kovov. O dva roky neskôr na OH 2012 v Londýne potom zvíťazil na 200 m motýlik a na svoje vlastné prekvapenie získal skalp fenomenálneho Michaela Phelps. Sám priznal, že účasť na singapúrskych hrách mládeže mu veľmi prospela. Niet preto divu, že sa stal ambasádorom OHM v roku 2014 aj v roku 2018.

Na novom podujatí sa však našli aj „chybičky krásy“. Tou najzásadnejšou sa stala jeho finančná stránka. V pôvodných plánoch MOV nemali operačné náklady na organizáciu letných OHM prevýšiť sumu 30 miliónov dolárov. V prípade ich zimného variantu sa mala suma pohybovať v rozmedzí 15 – 20 miliónov. Táto suma však nezahŕňa náklady na prípadnú rekonštrukciu a výstavbu potrebnej infraštruktúry. MOV však v tejto súvislosti zaviedol akési stavebné moratórium. Výstavba novej športovej infraštruktúry je totiž akceptovaná len výnimočne, ak sa preukáže nevyhnutnosť takéhoto projektu a jeho prínos po skončení hier. Povolená je výstavba hlavného mediálneho centra, ubytovacích kapacít a zariadení pre kultúrne a vzdelávacie aktivity. Hry sa tak mali stať prístupnejšími aj pre menšie mestá a krajiny.

Bohužiaľ, už prvé hry v Singapúre tieto „skromné“

plány ďaleko prevýšili, keď dosiahli rozpočet 387 miliónov dolárov. Singapúrska vláda následne priznala, že podhodnotila náklady na organizáciu hier, ktoré sa pôvodne odhadovali na 107 miliónov. „*Totálne sme sa zmýlili*“, povedal minister pre rozvoj, mládež a šport Vivian Balakrishnan. „*Podhodnotili sme požiadavky a následné náklady na niektoré kľúčové funkčné oblasti organizácie hier. Len strava, doprava a logistika presiahli viac než 40 miliónov.*“

Dánsky portál Play the Game v súvislosti s nákladmi na prvé OHM 2010 v Singapúre poznamenal, že sú 25-krát drahšie ako podobné podujatie, ktoré sa v roku 2009 konalo vo Fínsku a malo podobný počet účastníkov. 12. Ostrovné hry (Island Games) sa uskutočnili na ostrove Åland a zúčastnilo sa na nich 3200 športovcov, ktorí štartovali v 14 olympijských športoch, pričom suma nepresiahla 2,75 milióna dolárov. MOV trvalo celý týždeň, kým odpovedalo na otázky Play the Game ohľadom nákladov singapúrskych hier, ktoré sa pritom v tom čase odhadovali na oveľa nižšiu sumu 75,5 milióna. Podľa vysvetlenia MOV, „*vyššie náklady OHM súvisia predovšetkým s financovaním cestovného a ubytovania jednotlivých výprav NOV a výrobou televízneho programu z diania na hrách.*“

30-miliónový limit sa nepodarilo dodržať ani na nadchádzajúcich OHM v čínskom Nankingu. Organizátori ešte pred samotným podujatím upozorňovali, že na hry neminú viac ako v Singapúre. Ich plánovaný rozpočet však dosiahol sumu 315 miliónov dolárov a to aj napriek tomu, že organizátori striktné dodržiavali pravidlo uprednostňujúce „*renováciu pred novou výstavbou, prenájmy pred nákupom a požičiavanie pred prenájom.*“

V októbri sa športová mládež z celého sveta stretne pod olympijskou vlajkou po tretí raz. Česť zorganizovať olympijský športový sviatok dostalo argentínske hlavné mesto Buenos Aires. Zvíťazilo v konkurencii kolumbijského Medelínu a škótskeho Glasgowa. Okrem nich sa do kandidátskeho procesu prihlásili aj holandský Rotterdam a mexická Guadalajara. Zoznam miest, ktoré uvažovali o kandidatúre bol však oveľa dlhší. Poznaň (Poľsko), Toulouse (Francúzsko), Abuja (Nigéria), Kaspijsk (Rusko), Durban (JAR), Dubai (SAE), Raleigh (USA) či Götteborg, Malmö, Štokholm (Švédsko) – všetky tieto mestá dokumentujú, že koncept olympijských hier mládeže je pravdepodobne dosť atraktívny, aj keď nie

tak lacný, ako MOV pôvodne uvažoval. Dôvod prečo niektoré z týchto kandidatúr neuzreli svetlo sveta mal totiž práve finančnú povahu.

Koncept OHM v argentínskej metropole nesie prvky projektu, ktorý Buenos Aires prezentovalo počas svojej kandidatúry na OH 2004. Na brehu La Platy mal pri tej príležitosti vzniknúť olympijský koridor dlhý 15 a široký 2 kilometre, kde mala byť sústredená drvivá väčšina olympijského diania. Organizátori OHM 2018 vytvorili projekt štyroch parkov v rôznych častiach mesta. Dva z nich sú pritom sústredené práve v pobrežnom koridore mesta. Projekt sa pochopiteľne opiera o využitie existujúcej infraštruktúry, ale tiež výstavbu nových zariadení. Týka sa to predovšetkým olympijského parku Roca, kde vyrástlo niekoľko nových športovísk. Nejde však o žiadne architektonické či dizajnérske skvosty, ale skôr o jednoduché, priam nízkonákladové stavby v podobe oplechovaných hangárov. V ich útrobach sa však ukrývajú plne funkčné športoviská, ktoré budú po hrách aj naďalej slúžiť miestnym športovým talentom ako olympijské centrum mládeže. V podobnom duchu sa niesla aj výstavba olympijskej dediny, ktorá vyrástla hneď v susedstve parku v mestskej časti Villa Soldati. Pozostáva z 31 maximálne osemposchodových budov, v ktorých sa nachádza 1200 bytových jednotiek. Tie majú byť po hrách sprístupnené na predaj verejnosti prostredníctvom systému dostupných pôžičiek, poskytovaných štátnymi bankami.

Finančné náklady na hry v argentínskej metropole sa vyšplhali na sumy, ktoré si v ničom nezadajú s jej predchodcami. Podľa denníka La Nacion rozpočet organizačného výboru OHM 2018 predstavuje sumu 190 miliónov dolárov, v rámci ktorého je aj príspevok MOV vo výške 15 miliónov. Výstavba olympijského

centra v parku Roca si vyžiadala 80-90 miliónov dolárov a výstavba olympijskej dediny 170 miliónov. Argentínska vláda neprispela na hry žiadnymi finančnými prostriedkami. Štát Buenos Aires však na hry minul sumu 435 miliónov dolárov a mesto Buenos Aires prispelo sumou 178,2 milióna argentínskych pesos, čo je v prepočte asi 6,3 milióna dolárov.

Niektoré argumenty hovoria, že namiesto organizácie olympijských hier mládeže, by mal MOV radšej použiť peniaze efektívnejšie, napríklad cez rozšírenie mládežníckych športových programov na školách alebo cez iné, viac priame intervencie po celom svete. Prezident T. Bach sa však pred 2. zimnými OHM v Lillehammeri vyjadril, že „cena za organizáciu mládežníckych olympiád je vykompenzovaná benefítmí, ktoré prinášajú. Tie peniaze za to jednoducho stoja.“

Hry totiž majú aj svoj jedinečný kultúrny a vzdelávací rozmer. Jednou z hlavných myšlienok za vznikom olympijských hier mládeže je vychovávať a vplývať na mladú generáciu, aby sa z nich stali nielen úspešní športovci, ale tiež plnohodnotní členovia svojich komunít. Súčasťou hier sa preto stal program „Learn and Share“, ktorý má podobu workshopov zameraných na rôzne tematické oblasti: športová kariéra, časový

manažment, výživa, environmentálna zodpovednosť, mediálny tréning či etika. Účastníci hier sa tak stávajú ambasádormi športu a olympizmu vo svojich krajinách i propagátormi zdravého životného štýlu. Jedným z najúčinnejších prostriedkov ako vychovávať mladých športovcov sa údajne ukázali byť stretnutia pod názvom „Chat with Champions“, ktoré majú podobu diskusií mladých účastníkov s úspešnými olympionikmi. Počas doterajších vydaní hier mládeže sa takýmto spôsobom o svoje skúsenosti podelili

Otvárací ceremoniál OHM 2018 prebehne pri slávnom obelisku priamo v uliciach Buenos Aires.

napríklad Lindsey Vonnová, Jelena Isinbajevová, Sergej Bubka či Alexander Popov. Na to, aby si mladí športovci odniesli z týchto aktivít čo najviac, majú povinnosť – na rozdiel od športovcov na „normálnych“ OH - zostať v dejisku hier počas celej doby ich trvania.

Hry sú však príležitosťou nie len pre mladých športovcov. Svoj talent totiž môžu ukázať mladí ľudia aj z iných oblastí. Organizačné výbory hier napríklad zamestnávajú mladých členov, aby plnili niektoré kľúčové úlohy a získavali tak nové skúsenosti. MOV tiež podporuje, aby mladí ľudia boli nominovaní do pozícií vedúcich olympijských výprav, trénerov, rozhodcov či dobrovoľníkov. Na hrách majú možnosť zúčastniť sa aj mladí novinári, ktorí pod patronátom svojich skúsenejších kolegov dostávajú príležitosť učiť sa svojej profesii.

OHM sú tiež koncipované ako „laboratórium pre inovácie“, kde si môže MOV a medzinárodné športové federácie vyskúšať nové formáty súťaží. V závislosti na dostupnosti infraštruktúry v meste môže byť športový program modifikovaný a prispôbovaný sa podľa možností každého hostiteľského mesta.

Začiatkom tohto roka MOV rozhodol, že nadchádzajúce OHM 2022 chce zorganizovať na africkom kontinente. Na svojom 127. zasadnutí schválil najskôr presunutie týchto hier z roku 2022 na nepárny rok 2023. 132. zasadnutie však toto rozhodnutie opäť zmenilo a vrátilo hry späť do roku 2022. MOV deklaruje v súvislosti s týmito hrami, že chce prevziať viac zodpovednosti a práce na seba a odbremeniť tak potenciálnych kandidátov od nákladov súvisiacich s kandidátskym procesom. Celý proces má byť jednoduchší, kratší a hlavne lacnejší. Kandidáti tak nemusia predložiť žiadnu kandidátsku knihu či pripravovať formálnu prezentáciu projektu. Svoj záujem o organizáciu v poradí štvrtého pokračovania vyjadrili senegalské hlavné mesto Dakar, nigérijská Abuja, botswanské hlavné mesto Gaborone a tuniská metropola Tunis. Expertná skupina MOV v priebehu roka navštívila všetky vyššie spomenuté krajiny, aby sa namieste presvedčila o podmienkach v jednotlivých mestách. MOV si na základe toho sám zaplatil vypracovanie analýzy a jeho výkonný výbor v septembri zo všetkých kandidátov odporučil za organizátora OHM 2022 senegalský Dakar. Okrem samotného hlavného mesta by sa hry mali konať aj v novovzniknutom meste Diamniadio a pobrežnom stredisku Saly. Dejisko bude ešte formálne potvrdené

pocas tohtoročných OHM v Buenos Aires.

Pre zvyšok sveta tak zostáva otvorený až rok 2026, pričom pozornosť sa bude sústrediť pravdepodobne na európsky kontinent, ktorý letnú verziu OHM ešte neorganizoval. O hry v roku 2022 pôvodne prejavila záujem maďarská Budapešť, ktorá sa neúspešne uchádzala o OH 2024, ale tiež ruská Kazaň, nemecký Mníchov či holandský Rotterdam. Najbližšie mesiace ukážu, či sa niektorý z nich nakoniec objaví aj medzi kandidátmi pre rok 2026. Konkurenta im však s najväčšou pravdepodobnosťou bude robiť India. Počas návštevy prezidenta MOV T. Bacha v tejto krajine na jar tohto roka sa predstavitelia národného olympijského výboru vyjadrili, že majú v úmysle kandidovať na organizáciu OHM 2026 i OH 2032. V prípade mládežníckych hier by mal byť indickým reprezentantom Bombaj. Ďalším ázijským adeptom, ktorý uvažuje podobným spôsobom je Thajsko, ktorého hlavné mesto bolo tento rok hostiteľom svetovej konferencie Sportaccord.

Už letný pohľad na týchto adeptov dáva tušiť, že olympijské hry mládeže sa stávajú prijateľnejšou alternatívou aj pre tie mestá, ktoré už v minulosti organizovali, alebo uvažovali o organizácii ich dospeliejšieho a väčšieho variantu. Ten sa už stal jednoducho príliš veľkým sústom, ktoré zvládnu stráviť len tie najväčšie svetové metropoly a to často s nemalými ťažkosťami. Už prvé vydania OHM však ukázali, že sú tiež dosť komplexným a veľkým podujatím na to, aby sa pri nich nedalo uvažovať o „zoštíhľovacej diéte“. A to ešte ani nezačali poriadne písať svoju históriu. Ak totiž aj naďalej budú pokračovať v nastúpenom trende, pôvodná predstava o olympiáde dostupnej pre väčšiu časť sveta zostane skôr fatamorgánou.

PRVÁ KLOPENÁ DRÁHA MEDZNÍKOM

IGOR MACHAJDÍK

Slávnostné otvorenie cyklistického štadióna 24. augusta 1952

„Na cyklistický štadión Slovana Bratislava sa možno dostať dvoma cestami. Buď sa vyberiete z Centrálného trhoviska rovno po Vajnorskej ulici a po vari štyristo metroch zabočíte okolo klubového hotela Slovana doprava, alebo k nemu prídete z druhej strany po Trnavskej ceste a pred zimným štadiónom prejdete doľava na ulicu Odbojárov. Tam vedľa zimného štadióna, plaveckého bazéna a tenisových kurtov je prvá a jediná betónová dráha na Slovensku.“ Podľa tohto návodu Róberta Bakalára z knihy Zlatý expres z roku 1980 by ste sa dnes dostali do Jamy. Konkrétne do športparku Jama v bratislavskej mestskej časti Nové Mesto. Do príjemného prostredia plného kvetov, vodných rastlín, kríkov a stromov, určeného na oddych, rekreáciu a voľnočasové aktivity, naplnené

Jama - súčasnosť

zdravým cvičením v exteriéri. Môžete si zvoliť druh fyzických aktivít od chôdze, behu, tenisu, streetbalu či návštevy zariadení vo vonkajšej posilňovni s profesionálnym športovým vybavením. Vybudovanie tohto parku s dvoma zónami – hornou a dolnou, s celkovou rozlohou 17 000 metrov štvorcových, bolo jednoznačne najlepším riešením využitia priestoru, ktorý tu vznikol po zbúraní cyklistického štadióna v roku 2010, následne dočasného parkoviska počas Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji 2011 v Bratislave a ďalších rokov bojov o lukratívne miesto hroziacich „architektonických skvostov vežovitého charakteru“ alebo podzemných garáží. Športpark Jama bol oficiálne sprístupnený v októbri 2017.

Slávnostný pocit pri pobyte v totožných súradnicových priestoroch zažívali generácie priaznivcov cyklistického športu aj pred šesťdesiatimi šiestimi rokmi. 24. augusta 1952 bola, za prítomnosti početnej verejnosti, v priestoroch dnešnej Jamy slávnostne otvorená novopostavená betónová klopená cyklistická dráha, prvá na Slovensku. Vybudovanie tejto dráhy sa stalo medzníkom vo vývoji dráhovej cyklistiky na Slovensku. Vo svojich časoch išlo o moderný cyklistický stánok s kapacitou 6-tisíc divákov.

Podľa dobovej dokumentácie bolo počas stavby cyklistického štadióna použitých vyše 7-tisíc kubických metrov hliny, ktorú sem navozilo 200 nákladných aut a obrovské množstvo betónu. Do stavby dráhy sa zapojili aj samotní cyklisti z bratislavských oddielov, ale aj študenti, železničiarci a vojsko. Záznamy hovoria o odpracovaní 6-tisíc brigádnických hodín dobrovoľníkmi pri kladení betónu, pričom Slovenský úrad pre telesnú výchovu a šport prispel sumou 1 220 000 korún. Tesne po otvorení dráhy informovala denná tlač: „Blíži sa termín celoštátnych majstrovstiev v stíhacích pretekoch mužov na 4 kilometre, no dráha

bola hotová iba do troch štvrtín, podobala sa veľkému rumovisku a svojím výzorom nijako nehovorila, že bude do stanoveného termínu hotová. V stredu 23. augusta 1952 sotva tesár zabil posledný klinec do bariéry na čerstvo vyschnutý betón, ktorý ešte pred desiatimi dňami bol v cementových vreciach, prišli vyskúšať kvalitu dráhy tí najpopulárnejší – reprezentanti na čele s Veselým, Cihlárom a Ružičkom.“

Štadión bol vybudovaný podľa projektu inžiniera Cibulu, stál na miestach staršieho atletického štadióna z roku 1939, v čase otvorenia patril priestor TJ Práca Bratislava. Približne o dva roky neskôr sa stala majiteľom štadióna s klopenou dráhou TJ Lokomotíva Bratislava. Začiatkom 50. rokov 20. storočia boli v Bratislave tri cyklistické oddiely: Práca, ŠK Železničiarci a Dynamitka. Najmä v prvých dvoch figurovalo viacero výborných cyklistov. Z nich postupne vynikali pretekári ako Müllner, Molnár, Menschy, Myšák, Žurik, Miklušica, Škvarenina a ďalší. Tým najznámejším a najúspešnejším bol Vlastimil Ružička, po ktorom neskôr túto mekku dráhových cyklistov pomenovali na **Národný cyklistický štadión Vlastimila Ružičku**. Tento legendárny lounský rodák (1925

– 1985) pôsobil postupne v bratislavských kluboch TJ Štefánik Račištorf, Železničiar Bratislava, Slovan Práca Bratislava a Slovan Bratislava a dokázal v drese Československa zvíťaziť v dvanástich etapách najväčších amatérskych pretekoch na svete – Pretekoch mieru v rokoch 1950 až 1954, bol veľmi populárny medzi priaznivcami cyklistiky a do priestorov okolo klopenej dráhy ich lákal svojimi kvalitnými výkonmi najmä on. Najstarší pamätníci spomínajú predovšetkým na vtedy veľmi obľúbenú disciplínu – jazdu za motorovými vodičmi, v ktorej vytvoril Ružička v rokoch 1952 – 1954 viacero československých rekordov na dráhach od 1 km po hodinovku. Dokázal vyvinúť na novej dráhe

Zlatá stuha Slovaftu
- koniec 70. rokov

priemernú rýchlosť 72 km za hodinu na jeden okruh a absolvovať ho za 20 sekúnd.

Určitá stagnácia našej dráhovej cyklistiky nastala po roku 1958, keď vtedajší vlastník dráhy Lokomotíva Bratislava začala s prestavbou futbalového ihriska a cyklistická dráha, ktorá obkolesovala trávnik, začala chátrať. Bol to negatívny zásah do tréningov i pretekov, ubudlo aj divácke zázemie. Úspešnejšie zakročil až nový majiteľ – Správa telovýchovných zariadení pri KV ČSTV Západoslovenského kraja, ktorá pristúpila k rekonštrukcii celej klopenej dráhy, ktorá bola aj s pomocou TJ Slovnafť Bratislava, k radosti cyklistov, dokončená v roku 1965. V ďalších rokoch či desaťročiach na nej vyrástla, trénovala i pretekala celá plejáda výborných cyklistov a reprezentantov na čele s olympijským víťazom a trojnásobným majstrom

Rekonštrukcia hracej plochy 1958

sveta Antonom Tkáčom. Ale oplatí sa pripomenúť si aj ďalších: J. Zeman, Petrovič, Vačkár, Vymazal, Dohnal, Šustr, Puzrla, Pokorný, Kučírek, Martínek, Vobořil, Řehounek, Burčík, Bazálik, Lepka, Žabka, Líška, Jeřábek, Hrbáček a ďalší, viacerí úspešní účastníci olympijských hier či majstrovstiev sveta, keď kvalitnými „dráharmi“ disponovala predovšetkým Dukla Bratislava.

Klopená dráha na Národnom cyklistickom štadióne Vlastimila Ružičku dokázala slúžiť cyklistom po spomínanej rekonštrukcii v roku 1965 ešte viac ako štyridsať rokov, keď tá úplne posledná rekonštrukcia prebehla v roku 1996. Šesťdesiatky sa už klopená dráha nedožila. Možno by stálo zato, umiestniť do Jamy malú informačnú tabuľku o tom, čo tu bolo pred Jamou.

V poslednej etape I. ročníka Pretekov mieru 1954 na cyklistickom štadióne na ulici Odbojárov v Bratislave

Rekonštrukcia cyklistickej dráhy 1965

Jazda za motorovým vodičom na bratislavskej klopenej dráhe, 50. roky

KEĎ VYŠLO PRVÉ ČÍSLO MESAČNÍKA RUCH BRATISLAVSKEJ YMKY

IGOR MACHAJDÍK

Medzi najstaršie tlačové periodiká, ktoré sa systematicky zaoberali športom a práve ten v nich zohrával dominantnú úlohu, patril mesačník Ruch bratislavskej Ymky, vychádzajúci v rokoch 1934

až 1937, teda pravidelne iba štyri roky. Z hľadiska športovej histórie i historiografie zohráva však veľmi dôležitú úlohu. „Ymkárske“ tlačové dobové informácie sú dodnes cenným autentickým

faktografickým zdrojom, dotvárajúcim pohľad na vývoj priekopníckeho športu na Slovensku.

Oblasť športu a telovýchovy bola jednou z primárnych pôsobností YMCA (Young Men's Christian Association – Kresťanské združenie mladých mužov). Práve tieto oblasti združenie presadzovalo a chápalo predovšetkým ako súčasť harmonickej výchovy spoločnosti. Najmä po otvorení budovy YMCA v Bratislave na Karpatskej ulici v decembri 1923 nastali nové možnosti aj pre športovcov, ale viditeľný pokrok znamenalo až otvorenie jej prístavby telocvične na Valoch v roku 1927. Pre samotné vydávanie mesačníka Ruch bratislavskej Ymky potom príchod Andreja Plávku do Bratislavy v roku 1934. Neskôr známy básnik a spisovateľ prijal funkciu tajomníka YMCA, stal sa zanietým športovým funkcionárom, organizátorom i basketbalovým rozhodcom, keď mu učarovala práve hra pod deravými košmi. A práve zásluhou Andreja Plávku, ktorý mesačník redigoval, bola napĺňaná jeho obsahová náplň i dodržiavaná periodicita vydávania.

Prvé číslo Ruchu bratislavskej Ymky vyšlo v januári 1934. Redakčná rada v úvodnom vstupe otvorene proklamovala: „*Chceme vytvoriť voľnú tribúnu pre každého nášho člena, ktorý premýšľa v svojom*

záujme. Spája nás program, mnohých i spoločná strecha, je preto jasné, že máme svoje jednotné veci. Chceme byť prístupní tej kritike, ktorá posudzuje skutkom a nie slovom, a preto bude nám vítaná čínorodá výtka i každá sebemenšia spolupráca.“ Čo sa týka obsahovej náplne, rada sľubovala „venovať patričnú pozornosť aktuálnym udalostiam v hnutí, chceme aby najmä mládež našla v v našom časopise svoj orgán, do ktorého bude môcť s chuťou prispievať. Aj šport bude mať svoje dôležité zastúpenie.“ A veruže mal.

„Ruch bude vychodiť pravidelne každý mesiac, vždy okolo 5-ho. Redakčná uzávierka je vždy 2-ho, dokedy ráčte odovzdať vždy svoje príspevky“, otvárala redakcia náruč všetkým autorom, ktorí chceli prispievať do v tom čase cyklostylovaného mesačníka, ktorý si svojpomocne ilustroval obsah. Predplatné na rok činilo 5 Kč, jednotlivé čísla vyšli na 50 halierov. To platilo na všetkých desať čísiel, ktoré ročne uzreli svetlo sveta.

Úvodná strana prvého čísla sa niesla v znamení osláv šesťdesiatky profesora Emanuela Rádlu, predsedu YMCA v Československu. Potom už dominoval šport. V nosnej rubrike Mládež predstavuje autor pod „trefným pseudonymom“ Krákoriak vtipným spôsobom „Chlapecké oddelenie“ v budove YMCA: „Dva ping-pongové stoly, stolný kvoic, stolný football, hier všelijakých kopa, čítareň a všetko je tam k dispozícii pre ušľachtilú zábavu nášho dorastu.“ V súvislosti s pingpongovými stolmi nájdeme pri listovaní časopisu aj takúto informáciu: „Tabletennis je jedným z najviac pestovaných športov v Ymke, lebo má sám o sebe tú veľkú výhodu, že sa môže pestovať cez celý deň.“ Sympatické sú nádeje, že mladí nadviažu na dobu najväčšieho rozkvetu tohto športu u nás v rokoch 1929 až 1932, „kedy získala YMCA v Bratislave majstrovstvo Slovenska.“ Ďalej Krákoriak krákorí o pýche chlapčenského športu v YMCA – basketbalových skupinách: Rolf, Mohykáni,

Kamaráti, Byrd, King, Uncas, Rádlov klub, Blesk – „všetci zhrmia dolu do telocvične, kde v bojovnom basketbale dokazujú svoje mužské schopnosti a zdatnosť.“

V ďalšej časti agituje časopis k vstupu do čerstvo založeného šachového klubu. A láka záujemcov aj do „slovenského tabletenisového krúžku mládeže“ pozývajúc adeptov celuloidovej loptičky venovať sa popri charakteristických amerických hrách, basketbale a volejbale, aj tomuto hravému športu. K dispozícii je aj knižnica s vypožičiavaním stále stúpajúceho počtu kníh, ale aj klub fotoamatérov. V rubrike Telovýchova zaujalo zhodnotenie zimnej sezóny 1933/34 a veľavravné konštatovanie, že „telocvična bola neustále obsadená a že sme z rekreačného stanoviska veľmi mnoho vykonali.“ Volejbalová „ymkárska“ tradícia je známa, preto ani neprekvapí, že „o volleyball javí sa najmä medzi starším členstvom najväčší záujem v YMCA – 14 skupín dospelých členov.“ Pamätným zostal v tých časoch obľúbený jesenný volejbalový turnaj družstiev s rekordnou účasťou 16 tímov. História sa potešila

presnej faktografii v podobe zostavy víťazov turnaja YMCA I – Hapala, Špelda, Passinger, Farka, Vocolka, Adelsberger, Nemeč - pri víťaznom finále 3 : 0 nad VŠ Bratislava. A cenné informácie obsahuje príspevok o organizovaní zimnej volleybalovej ligy, ktorou chcela dať YMCA možnosť všetkým spolkom „pestovať volleyball a venovať sa tomuto peknému rekreačnému a závodivému športu aj v zime.“ A v pláne bolo aj zorganizovanie m a j s t r o v s t i e v Slovenska v Bratislave.

Oboje sa podarilo.

Predsa len treba podčiarknuť, že najpopulárnejším športom v YMCA bol basketbal. „Naše chlapecké skupiny nejavia o žiadny iný šport záujem“, až tak znelo jedno z konštatovaní autora, ktorý referuje o basketbalových turnajoch v sezóne 1933/34 do 14, 16 a 18 rokov, teší sa na odvetný zápas YMCA

AKTUÁLNY ADRESÁR ZVÄZOV

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA AIKIDO

<i>Adresa</i>	PO BOX 206 91700 Trnava
<i>Telefón</i>	+421 905 352 542
<i>E-mail</i>	prezident@aikidosaa.sk
<i>Web</i>	www.aikikai.sk
<i>Prezident</i>	Roman Ilavský
<i>Generálny sekretár</i>	Juraj Baláž

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA AMERICKÉHO FUTBALU

<i>Adresa</i>	Revolučná 3289/1 01001 Žilina
<i>Telefón</i>	+421 904 984 419
<i>E-mail</i>	info@saaf.sk
<i>Web</i>	www.saaf.sk
<i>Prezident</i>	Ján Polák
<i>Generálny sekretár</i>	Martin Bíleš

SLOVENSKÝ ATLETICKÝ ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Bajkalská 7/A 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 38 15 55 00
<i>E-mail</i>	saz@atletikasvk.sk
<i>Web</i>	www.atletikasvk.sk
<i>Prezident</i>	Peter Korčok
<i>Generálny sekretár</i>	Vladimír Gubrický

SLOVENSKÁ BASEBALLOVÁ FEDERÁCIA

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 754 777
<i>E-mail</i>	office@baseballslovakia.com
<i>Web</i>	www.baseballslovakia.com
<i>Prezident</i>	Dušan Noga
<i>Generálny sekretár</i>	František Bunta

**SLOVENSKÁ BASKETBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 37 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 491 14 545
<i>E-mail</i>	sekretariat@slovakbasket.sk
<i>Web</i>	www.slovakbasket.sk
<i>Prezident</i>	Pavel Bagin
<i>Generálny sekretár</i>	Ľubomír Ryšavý

**SLOVENSKÝ BEŽECKÝ
SPOLOK**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0910 483 898
<i>E-mail</i>	sbs@zoznam.sk
<i>Web</i>	www.beh.szm.sk
<i>Prezident</i>	Jozef Baráth
<i>Generálny sekretár</i>	Stanislav Moravčík

**SLOVENSKÝ BILIARDOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 611 719
<i>E-mail</i>	koniar@sbiz.sk
<i>Web</i>	www.biliard.online.sk
<i>Prezident</i>	Samuel Koniar
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BEDMINTONU**

<i>Adresa</i>	Slovenská 19 080 01 Prešov
<i>Telefón</i>	+421 - 905 257 791
<i>E-mail</i>	sekretar@bedminton.sk
<i>Web</i>	www.bedminton.sk
<i>Prezident</i>	Anton Siažik
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Tarcala

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BIATLONU**

<i>Adresa</i>	Partizánska 71 97401 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 - 48 - 414 4776
<i>E-mail</i>	svk@biathlon.sk
<i>Web</i>	www.biathlon.sk
<i>Prezident</i>	Tomáš Fusko
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
BOBISTOV**

<i>Adresa</i>	Líščie údolie 134 841 04 Bratislava 4
<i>Telefón</i>	+421 - 903 262 626
<i>E-mail</i>	szb@boby.sk
<i>Web</i>	www.boby.sk
<i>Prezident</i>	Milan Jagnešák
<i>Generálny sekretár</i>	Zdenka Jagnešáková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
BOCCIE**

Adresa Štefana Moyzesa 57/4304
984 01 Lučenec

Telefón +421 903 630 204

E-mail slovenska.asociacia.bocce@gmail.com

Web www.bocce.sk

Prezident Iveta Lukáčová

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ BOWLINGOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Dunajská 12
040 11 Košice

Telefón +421 903 712 927

E-mail sekretariat@slovakbowling.sk

Web www.slovakbowling.sk

Prezident Vladimír Merkovský

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ BOXERSKÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Dr. Vladimíra Clementisa
3222/10, 821 02 Bratislava

Telefón +421 949 246 786

E-mail sbf@sbf.sk

Web www.sbf.sk

Prezident Tomáš Kovács

Generálny sekretár Mária Schutová

**SLOVENSKÝ BRIDŽOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Lopenická 1/A
831 02 Bratislava

Telefón +421 - 0905 012 032

E-mail sbz@bridgeclub.sk

Web www.bridgeclub.sk

Prezident Peter Belčák

Generálny sekretár Peter Hora

**SLOVENSKÝ CURLINGOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Mostová 2
811 03 Bratislava

Telefón +421 905 606 229

E-mail office@curling.sk

Web www.curling.sk

Prezident Pavol Pitoňák

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
CYKLISTIKY**

Adresa Junácka 6
832 80 Bratislava

Telefón +421 902 654 060

E-mail szc@cyklistikaszc.sk

Web www.cyklistikaszc.sk

Prezident Peter Privara

Generálny sekretár Katarína Jakubová

**SLOVENSKÁ CYKLOTRIALOVÁ
ÚNIA**

<i>Adresa</i>	Štefánikova 4445 05801 Poprad
<i>Telefón</i>	+421 910 150 950
<i>E-mail</i>	stefan@pcola.sk
<i>Web</i>	www.cyklotrial.sk
<i>Prezident</i>	Štefan Pčola
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ DOSTIHOVÝ
GREYHOUND ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Trieda A. Hlinku 27/7 94901 Nitra
<i>Telefón</i>	+421 – 905 764 953
<i>E-mail</i>	sdgz@dostihychrtov.sk
<i>Web</i>	www.dostihychrtov.sk
<i>Prezident</i>	Pavel Mozdík
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
FLORBALU**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 948 122 750
<i>E-mail</i>	info@szfb.sk
<i>Web</i>	www.szfb.sk
<i>Prezident</i>	Oto Divinský
<i>Generálny sekretár</i>	

DOSTIHY - ZÁVODISKO

<i>Adresa</i>	Starohájska 29 85269 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 624 11 504
<i>E-mail</i>	sekretariat@zavodisko.sk
<i>Web</i>	www.zavodisko.sk
<i>Prezident</i>	Ľuboš Chmelár
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ DRÁHOVÉHO
GOLFU**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 305 338
<i>E-mail</i>	info@minigolfsport.sk
<i>Web</i>	www.minigolfsport.sk
<i>Prezident</i>	František Drgoň
<i>Generálny sekretár</i>	René Šimanský

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
FRISBEE**

<i>Adresa</i>	Eisnerova 13 841 07 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 363 033
<i>E-mail</i>	predseda@szf.sk
<i>Web</i>	www.szf.sk
<i>Prezident</i>	Juraj Turan
<i>Generálny sekretár</i>	Martin Keseg

SLOVENSKÝ FUTBALOVÝ ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Trnavská 100/II 821 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 48 20 60 00
<i>E-mail</i>	office@futbalsfz.sk
<i>Web</i>	www.futbalsfz.sk
<i>Prezident</i>	Ján Kováčik
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Kliment

SLOVENSKÝ FUTSAL

<i>Adresa</i>	Tomášikova 30/c 821 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 - 2 - 48 20 60 40
<i>E-mail</i>	dobsovic@futbalsfz.sk
<i>Web</i>	www.futsalslovakia.sk
<i>Prezident</i>	Dušan Dobšovič
<i>Generálny sekretár</i>	

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA GO

<i>Adresa</i>	Údernícka 5 851 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	
<i>E-mail</i>	slovakgo@gmail.com
<i>Web</i>	www.sago.sk
<i>Prezident</i>	Miroslav Poliak
<i>Generálny sekretár</i>	Milan Jadroň

SLOVENSKÁ GOLFOVÁ ASOCIÁCIA

<i>Adresa</i>	Kukučínova 26 831 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	0911 446 366
<i>E-mail</i>	skga@skga.sk
<i>Web</i>	www.skga.sk
<i>Prezident</i>	Tibor Hubík
<i>Generálny sekretár</i>	Kamil Balga

SLOVENSKÁ GYMNASTICKÁ FEDERÁCIA

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 811 053
<i>E-mail</i>	gymnastics@sgf.sk
<i>Web</i>	www.sgf.sk
<i>Prezident</i>	Ján Novák
<i>Generálny sekretár</i>	Monika Šišková

SLOVENSKÝ ZVÄZ HÁDZANEJ

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 37 831 04 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 708 275
<i>E-mail</i>	szh@slovakhandball.sk
<i>Web</i>	www.slovakhandball.sk
<i>Prezident</i>	Jaroslav Holeša
<i>Generálny sekretár</i>	Ivan Sabovik

**SLOVENSKÁ HOKEJBALOVÁ
ÚNIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 917 627 355

E-mail hokejbal@hokejbal.sk

Web www.hokejbal.sk

Prezident Jozef Stümpel

Generálny sekretár Július Száraz

**SLOVENSKÝ HOROLEZECKÝ
SPOLOK JAMES**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 907 988 343

E-mail office@james.sk

Web www.james.sk

Prezident Igor Koller

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
JACHTINGU**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 918 529 304

E-mail szj@sailing.sk

Web www.sailing.sk

Prezident Marián Babjak

Generálny sekretár Zuzana Bodnáríková

**SLOVENSKÁ JAZDECKÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 907 100 191

E-mail info@sjf.sk

Web www.sjf.sk

Prezident Vladimír Chovan

Generálny sekretár Zuzana Bačiak Masaryková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
JOGY**

Adresa Svätoplukova 20, 82108 Bratislava
Korešp.: Kováčska 16, 040 01 Košice

Telefón 0905 489 363

E-mail suke@netkosice.sk

Web www.saj.sk

Prezident Gejza Timčák

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
JUDO**

Adresa Junácka 6, 83280 Bratislava
Korešp.: Trnavská cesta 39
831 04 Bratislava

Telefón +421 910 729 433

E-mail szj@judo.sk

Web www.judo.sk

Prezident Ján Krišanda

Generálny sekretár Peter Pisoň

SLOVENSKÁ KANOISTIKA

<i>Adresa</i>	Junácka 6, 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 659 739 +421 2 446 311 75
<i>E-mail</i>	canoe@canoe.sk
<i>Web</i>	www.canoe.sk
<i>Prezident</i>	Ivan Cibák
<i>Generálny manažér</i> <i>Generálna sekr.</i>	Boris Bergendi Lucia Antolová

SLOVENSKÁ FEDERÁCIA KARATE A BOJOVÝCH UMENÍ

<i>Adresa</i>	Pajštúnska 1 851 02 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 47 22 41
<i>E-mail</i>	info@karate-slovakia.sk
<i>Web</i>	www.karate-slovakia.sk
<i>Prezident</i>	Daniel Baran
<i>Generálny sekretár</i>	Peter Kotásek

SLOVENSKÝ ZVÄZ KICKBOXU

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 499 077
<i>E-mail</i>	onuscak@kickboxing.sk
<i>Web</i>	www.slovak-kickboxing.sk
<i>Prezident</i>	Peter Onuščák
<i>Generálny sekretár</i>	Viliam Sabol

SLOVENSKÝ ZVÄZ KARATE

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903692 095
<i>E-mail</i>	karate@karate.sk
<i>Web</i>	www.karate.sk
<i>Prezident</i>	Daniel Líška
<i>Generálny sekretár</i>	Leopold Roman

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA CAMPINGU A CARAVANINGU

<i>Adresa</i>	Mládežnícka 2481/35 017 01 Považská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 42 432 65 67
<i>E-mail</i>	sekretariat@caravaning.sk
<i>Web</i>	www.caravaning.sk
<i>Prezident</i>	Jaroslav Mišura
<i>Generálny sekretár</i>	

SLOVENSKÝ KOLKÁRSKY ZVÄZ

<i>Adresa</i>	Štúrova 1158/22, 921 01 Piešťany Korešp.: Nový Rad 278 930 36 Horná Potôň
<i>Telefón</i>	+421 905 762 340
<i>E-mail</i>	sekretariat@kolky.sk
<i>Web</i>	www.kolky.sk
<i>Prezident</i>	Štefan Kočan
<i>Generálny sekretár</i>	Eva Ondrejkočiová

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
KORFBALU**

Adresa Makovického 6
971 01 Prievidza

Telefón +421 911 361 044

E-mail m_sonoga@yahoo.com

Web www.korfbal.sk

Prezident Martin Sonoga

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ KRASOKORČULIARSKY
ZVÄZ**

Adresa Záhradnícka 95
821 08 Bratislava

Telefón +421 - 918 - 791 227

E-mail gs@kraso.sk

Web www.kraso.sk

Prezident Jozef Beständig

Generálny sekretár Csaba Kürti

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA KULTURISTIKY,
FITNESS A SILOVÉHO TROJBOJA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 908 965 156

E-mail safkst@gmail.com

Web www.sakst.sk

Prezident Boris Mlsna

Generálny sekretár Viliam Sabol ml.

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
ĽADOVÉHO HOKEJA**

Adresa Trnavská cesta 27/B
831 04 Bratislava

Telefón +421 2- 32 340 920

E-mail szlh@szlh.sk

Web www.szlh.sk

Prezident Martin Kohút

Generálny sekretár Miroslav Valíček

**LETECKÁ AMATÉRSKA ASOCIÁCIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Adresa Framborská 58
010 01 Žilina

Telefón 0903 431 416

E-mail sekretariat@laa.sk

Web www.laa.sk

Prezident Miroslav Jančiar

Generálny sekretár Dagmar Sekerková

**SLOVENSKÝ NÁRODNÝ AEROKLUB
GENERÁLA M. R. ŠTEFÁNKA**

Adresa Pri Rajčianke 49
010 01 Žilina

Telefón +421 – 41 - 723 2204

E-mail sna@sna.sk

Web www.sna.sk

Prezident Ján Mikuš

Generálny sekretár Pavol Kavka

**SLOVENSKÁ FEDERÁCIA
ULTRAĽAHKÉHO LIETANIA**

Adresa Letisko Boľkovce 227
984 01 Lučenec

Telefón +421 905 60 27 06

E-mail sluk@sful.sk

Web www.sful.sk

Prezident Marián Sluk

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ LUKOSTRELECKÝ
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 903 715 945

E-mail office@archerysvk.sk

Web www.archerysvk.sk

Prezident Vladimír Hurban

Generálny sekretár Alena Hurbanová

**SLOVENSKÁ LYŽIARSKA
ASOCIÁCIA**

Adresa Karpatská 15
058 01 Poprad

Telefón +421 918 249 159

E-mail info@slovak-ski.sk

Web www.slovak-ski.sk

Prezident Ivan Ivanič

Generálny sekretár Radovan Cagala

**SLOVENSKÝ ZVÄZ MALÉHO
FUTBALU**

Adresa Raketová 12
821 02 Bratislava

Telefón +421 903 21 21 44

E-mail info@malyfutbal.sk

Web www.malyfutbal.sk

Prezident Stanislav Cintavý

Generálny sekretár Javer Gusejnov

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
MODERNÉHO PÄŤBOJA**

Adresa Junácka 6
832 80 Bratislava

Telefón +421 905 650 170

E-mail smpa@pentathlon.sk

Web www.pentathlon.sk

Prezident Dušan Poláček, ml.

Generálny sekretár Dušan Poláček, st.

**SLOVENSKÁ MOTOCYKLOVÁ
FEDERÁCIA**

Adresa Šporovcov 340
017 01 Považská Bystrica

Telefón +421 42 426 0332

E-mail smf@smf.sk

Web www.smf.sk

Prezident Ing. Peter Lazar

Generálny sekretár Tatiana Kašílková

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
MOTORISTICKÉHO ŠPORTU**

<i>Adresa</i>	Fatranská 3 949 01 Nitra
<i>Telefón</i>	+421 - 37 655 46 96
<i>E-mail</i>	info@sams-asn.sk
<i>Web</i>	www.sams-asn.sk
<i>Prezident</i>	Dušan Koblišek
<i>Generálny sekretár</i>	Vojtech Ruisl

**SLOVENSKÝ ZVÄZ ORIENTAČNÝCH
ŠPORTOV**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 636 503
<i>E-mail</i>	slovakia@orienteing.sk
<i>Web</i>	www.orienteing.sk
<i>Prezident</i>	Juraj Nemec
<i>Generálny sekretár</i>	Milan Mazúr

**SLOVENSKÁ PLAVECKÁ
FEDERÁCIA**

<i>Adresa</i>	Za kasárňou 1 831 03 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 620 679
<i>E-mail</i>	sport@swimmsvk.sk
<i>Web</i>	www.swimmsvk.sk
<i>Prezident</i>	Irena Adámková
<i>Generálny sekretár</i>	Miroslav Nowak

**SLOVENSKÁ NOHEJBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 832 80 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 462 372
<i>E-mail</i>	info@nohejbal-sk.sk
<i>Web</i>	www.nohejbal-sk.sk
<i>Prezident</i>	Gabriel Viňanský
<i>Generálny sekretár</i>	Ján Reháček

**SLOVENSKÝ PAINTBALLOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	
<i>Telefón</i>	+421 905 120 480
<i>E-mail</i>	pavlak@paintball.sk
<i>Web</i>	www.paintball.sk
<i>Prezident</i>	Michal Čížek
<i>Generálny sekretár</i>	Turek Suchar

**SLOVENSKÝ ZVÄZ POZEMNÉHO
HOKEJA**

<i>Adresa</i>	Jurkovičova 5 83106 Bratislava
<i>Telefón</i>	0918 555 519
<i>E-mail</i>	szph@szph.sk
<i>Web</i>	www.szph.sk
<i>Prezident</i>	Ľudmila Pastorová
<i>Generálny sekretár</i>	Mariana Mankovecká

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA DYNAMICKEJ STREĽBY

Adresa Urxova 4
080 05 Prešov

Telefón

E-mail prezident@sads.sk

Web www.sads.sk

Prezident Janette Haviarová

Generálny sekretár

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA PRETLÁČANIA RUKOU

Adresa Vavrečka 311
029 01 Námestovo

Telefón +421 911 880 779

E-mail sekretariat@armsport.sk

Web www.armsport.sk

Prezident Ján Germánus

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ ZVÄZ PSÍCH ZÁPRAHOV

Adresa M. R. Štefánika č. 217
093 01 Vranov na Topľou

Telefón +421 905 486 716

E-mail igorpribula11@gmail.com

Web www.mushing.sk

Prezident Igor Pribula

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ ZVÄZ RÁDIOAMATÉROV

Adresa Mlynská 4
900 31 Stupava

Telefón +421 - 2 - 6224 7501

E-mail szr@stonline.sk

Web www.szr.sk

Prezident Roman Kudláč

Generálny sekretár Roman Kudláč

ZVÄZ VODÁCTVA A RAFTINGU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Adresa Wolkrova 4
85101 Bratislava

Telefón + 421 903 457 074

E-mail rafting@stonline.sk

Web www.zvazraftingu.sk

Prezident Radoslav Orococký

Generálny sekretár Tomáš Lángh

SLOVENSKÝ ZVÄZ RYBOLOVNEJ TECHNIKY

Adresa Svornosti 69
94077 Nové Zámky

Telefón +421 905 235 472

E-mail szrtnz@szm.sk

Web www.szrtnz.sk

Prezident Juraj Mészáros

Generálny sekretár

SLOVENSKÝ RÝCHLOKORČULIARSKY ZVÄZ

Adresa Za Hornádom 15, ŠH
05201 Spišská Nová Ves

Telefón +421 903 601 379

E-mail stez@stez.sk

Web www.speedskating.sk

Prezident Ján Magdoško

Generálny sekretár

SLOVENSKÁ RUGBYOVÁ ÚNIA

Adresa Hrobákova 1
851 02 Bratislava

Telefón +420 722 112 356

E-mail krutzner@slovakrugby.sk

Web www.slovakrugby.sk

Prezident Eduard Krützner

Generálny sekretár Michal Mihálik

SLOVENSKÝ ŠACHOVÝ ZVÄZ

Adresa Bernolákovo námestie 25
940 01 Nové Zámky

Telefón +421 948 640 046

E-mail sekretariat@chess.sk

Web www.chess.sk

Prezident František Jablonický

Generálny sekretár Vladimír Szűcs

SLOVENSKÁ ORGANIZÁCIA KOMPOZIČNÉHO ŠACHU

Adresa Zimná 2
82102 Bratislava

Telefón +421 915 794 101

E-mail emil.klemanic@justice.sk

Web www.soks.sk

Prezident Emil Klemanič

Generálny sekretár

ZDRUŽENIE KOREŠPONDENČNÉHO ŠACHU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Adresa ZKŠ SR , P O BOX 17
82014 Bratislava

Telefón +421 - 903 455 587

E-mail manduchm@korsach.sk

Web www.korsach.sk

Prezident Milan Manduch

Generálny sekretár Pavol Polakovič

SLOVENSKÝ ZVÄZ SÁNKAROV

Adresa Starý Smokovec 18074
062 01 Vysoké Tatry

Telefón +421 905 970 041

E-mail sane@stonline.sk

Web www.sane.sk

Prezident Jozef Škvarek

Generálny sekretár Viera Bachárová Findurová

**SLOVENSKÝ ŠERMIARSKY
ZVÄZ**

Adresa Trnavská cesta 39
831 04 Bratislava

Telefón +421 903 740 961

E-mail slovakfencing@mail.t-com.sk

Web www.slovak-fencing.sk

Prezident Tatiana Drobná

Generálny sekretár Gabriela Geršiová

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA SILNÝCH
MUŽOV**

Adresa Opatovská 15
911 01 Trenčín

Telefón +421 948 135 151

E-mail sekretar@slovakstrongman.sk

Web www.slovakstrongman.sk

Prezident Vladimír Bátik

Generálny sekretár Pavol Guga

**ZDRUŽENIE ŠÍPKARSKÝCH
ORGANIZÁCIÍ**

Adresa Szakkayho 1
04001 Košice

Telefón + 421 905 700 790

E-mail info@sipky.sk

Web www.slovakiadart.sk

Prezident Karol Kirchner

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ SKIALPINISTICKÁ
ASOCIÁCIA**

Adresa Bobrovec 550
032 21 Bobrovec

Telefón +421 902 069 737

E-mail info@skialpuj.sk

Web www.skialpuj.sk

Prezident Andrej Škovrán

Generálny sekretár

**SLOVENSKÁ SOFTBALOVÁ
ASOCIÁCIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 2 492 49 279

E-mail office@softballslovakia.sk

Web www.softballslovakia.com

Prezident Richard Bohunický

Generálny sekretár František Bunta

**SLOVENSKÝ ZVÄZ ŠPORTOVCOV
S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM**

Adresa SNP 90
040 11 Košice

Telefón +421 907 953 701

E-mail szsmpsk@gmail.com

Web www.szsm.sk

Prezident Robert Luby

Generálny sekretár

**DEAFLYMPIJSKÝ VÝBOR
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Blumentálska 24 811 07 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 911 370 888
<i>E-mail</i>	office@deaflympic.sk
<i>Web</i>	www.deaflympic.sk
<i>Prezident</i>	Miloš Štefek
<i>Generálny sekretár</i>	Dušan Dědeček

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA ZRAKOVO
POSTIHNUTÝCH ŠPORTOVCOV**

<i>Adresa</i>	Cementárenská 16 974 01 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 907 884 546
<i>E-mail</i>	predseda@sazps.sk
<i>Web</i>	www.sazps.sk
<i>Prezident</i>	Pavol Valent
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ STRELECKÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Wolkrova 4 85101 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 2 6224 4077
<i>E-mail</i>	ssz@shooting.sk
<i>Web</i>	www.shooting.sk
<i>Prezident</i>	Miloslav Benca
<i>Generálny sekretár</i>	Barbora Reichová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ TELESNE
POSTIHNUTÝCH ŠPORTOVCOV**

<i>Adresa</i>	Benediktiho 5 811 05 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 915 888 553
<i>E-mail</i>	tps@sztps.sk
<i>Web</i>	www.sztps.sk
<i>Prezident</i>	Ján Riapoš
<i>Generálny sekretár</i>	Martin Čapla

**ZVÄZ ŠPORTOVEJ KYNOLÓGIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

<i>Adresa</i>	Medený Hámor 7 97401 Banská Bystrica
<i>Telefón</i>	+421 48 414 40 99
<i>E-mail</i>	zsk-sr@zsk-sr.sk
<i>Web</i>	www.zsk-sr.sk
<i>Prezident</i>	Juraj Štaudinger
<i>Generálny sekretár</i>	

**ZVÄZ MODELÁROV
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Trhovisko 10 929 01 Dunajská Streda
<i>Telefón</i>	+421 907 217 539
<i>E-mail</i>	sekretariat@zvazmodelarov.sk
<i>Web</i>	www.zvazmodelarov.sk
<i>Prezident</i>	Pavol Barbarič
<i>Generálny sekretár</i>	Jaroslav Košťan

**ZVÄZ POTÁPAČOV
SLOVENSKA**

<i>Adresa</i>	Wolkrova 4 851 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 918 737 877
<i>E-mail</i>	zps@zps-diving.sk
<i>Web</i>	www.zps-diving.sk
<i>Prezident</i>	Roman Baláž
<i>Generálny sekretár</i>	Veronika Horňáková

**SLOVENSKÁ SQUASHOVÁ
ASOCIÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 911 694 629
<i>E-mail</i>	gs@squash.sk
<i>Web</i>	www.squash.sk
<i>Prezident</i>	Marek Kubiček
<i>Generálny sekretár</i>	Katarína Kollárová

**SLOVENSKÁ FEDERÁCIA
SUMO**

<i>Adresa</i>	Zálužická 7 82101 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 620 366
<i>E-mail</i>	mifko@reprosova.sk
<i>Web</i>	www.sumo.szm.com
<i>Prezident</i>	David Šarkády
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ RYBÁRSKY
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Andreja Kmet'a 20 01055 Žilina
<i>Telefón</i>	+421 41 507 36 11
<i>E-mail</i>	sekretariat@srzrada
<i>Web</i>	www.srzrada.sk
<i>Prezident</i>	Rudolf Boroš
<i>Generálny sekretár</i>	Ľuboš Javor

**SLOVENSKÝ STOLNOTENISOVÝ
ZVÄZ**

<i>Adresa</i>	Černockého 6 831 53 Bratislava
<i>Telefón</i>	+ 421 02 44 884 042
<i>E-mail</i>	sstz1@sstz.sk
<i>Web</i>	www.sstz.sk
<i>Prezident</i>	Zdenko Kríž
<i>Generálny sekretár</i>	Anton Hamran

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
TAEKWON-DO ITF**

<i>Adresa</i>	Trnavská 18 919 04 Smolenice
<i>Telefón</i>	+ 421 908 553 335
<i>E-mail</i>	ladislav.hunady@gmail.com
<i>Web</i>	www.sztkd-itf.sk
<i>Prezident</i>	Ladislav Huňady
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Kotulák

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
TAEKWONDO WT**

Adresa Stará spišská cesta 38
040 01 Košice

Telefón + 421 902 901 640

E-mail satkd.wtf@gmail.com

Web www.satkd.sk

Prezident Pavel Ižarik

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ ZVÄZ TANEČNÉHO
ŠPORTU**

Adresa Škultétyho 1
831 03 Bratislava

Telefón +421 2 4445 7850

E-mail szts@szts.sk

Web www.szts.sk

Prezident Petr Horáček

Generálny sekretár

**SLOVENSKÝ TENISOVÝ
ZVÄZ**

Adresa Príkopova 6
831 03 Bratislava

Telefón + 421 903 793 140

E-mail stz@stz.sk

Web www.stz.sk

Prezident Tibor Macko

Generálny sekretár Igor Moška

**SLOVENSKÁ TRIATLONOVÁ
ÚNIA**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón + 421 905 648 349

E-mail triatlon@triathlon.sk

Web www.triathlon.sk

Prezident Jozef Jurášek

Generálny sekretár

**KLUB SLOVENSKÝCH
TURISTOV**

Adresa Záborského 33
83103 Bratislava

Telefón +421 2 44 45 11 21

E-mail ustredie@kst.sk

Web www.kst.sk

Prezident Peter Dragúň

Generálny sekretár Dušan Valúch

**SLOVENSKÝ VESLÁRSKY
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón

E-mail rowingslovakia@gmail.com

Web www.veslovanie.sk

Prezident Ján Žiška

Generálny sekretár Barbora Kamrlová

**SLOVENSKÝ ZVÄZ VODNÉHO
LYŽOVANIA A WAKEBOARDINGU**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 905 712 830
<i>E-mail</i>	waterski@waterski.sk
<i>Web</i>	www.waterski.sk
<i>Prezident</i>	Alexander Vaško
<i>Generálny sekretár</i>	Denisa Oravcová

**SLOVENSKÁ VOLEJBALOVÁ
FEDERÁCIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 901 770 729
<i>E-mail</i>	sekretariat@svf.sk
<i>Web</i>	www.svf.sk
<i>Prezident</i>	Martin Kraščenič
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA WESTERN
RIDINGU A RÓDEA**

<i>Adresa</i>	Tomášovská 72 900 29 Nová Dedinka
<i>Telefón</i>	+ 421 905 413 023
<i>E-mail</i>	tajomnik@sawrr.sk
<i>Web</i>	www.sawrr.sk
<i>Prezident</i>	Peter Dobeš
<i>Generálny sekretár</i>	Alexandra Bučková

**SLOVENSKÝ ZVÄZ VODNÉHO
MOTORIZMU**

<i>Adresa</i>	Trnavská cesta 29 832 84 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 903 454 999
<i>E-mail</i>	szvm@szvm.sk
<i>Web</i>	www.szvm.sk
<i>Prezident</i>	Vladimír Slaný
<i>Generálny sekretár</i>	

**SLOVENSKÝ ZVÄZ
VZPIERANIA**

<i>Adresa</i>	Junácka 6 83280 Bratislava
<i>Telefón</i>	
<i>E-mail</i>	szv@vzpieranie.sk
<i>Web</i>	www.vzpieranie.sk
<i>Prezident</i>	Ján Štefánik
<i>Generálny sekretár</i>	Jozef Sedlár

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA
ČÍNSKEHO WUSHU**

<i>Adresa</i>	Ladislava Dérera 35 831 01 Bratislava
<i>Telefón</i>	+421 0905 948422 +421 907 320 877
<i>E-mail</i>	email@wushuslovakia.sk
<i>Web</i>	www.wushuslovakia.sk
<i>Prezident</i>	Ľubomír France
<i>Generálny sekretár</i>	Katarína Kittová

**SLOVENSKÝ ZÁPASNÍCKY
ZVÄZ**

Adresa Junácka 6
83280 Bratislava

Telefón +421 917 476 268

E-mail svk@fila-wrestling.com

Web www.zapasenie.sk

Prezident Ján Karšňák

Generálny sekretár Elena Valentová

Aktualizácia údajov: 31.08.2018

Údaje spracovala KŠZ SR a sú priebežne aktualizované na stránke www.sportslovakia.sk

Z OBSAHU BUDÚCEHO ČÍSLA VYBERÁME

■ ČÍSLO 04/2018

V poslednom tohtoročnom čísle sa okrem iných tém pozrieme aj na organizáciu Athleten Deutschland, ktorá vznikla v Nemecku za účelom obhajovania práv a záujmov športovcov a pozrieme sa aj na problematiku tzv. e-športov, ktoré začínajú ašpirovať na zaradenie do programu olympijských hier.